

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

№ 15

Rok VI

WARSZAWA,
dnia 24 kwietnia
1923 r.

DZIENNIK ROZKAZÓW

T R E Ś Ć :

II. Rozkazy Ministra Spraw Wojskowych.

208. Noszenie orderów cudzoziemskich — częściowa zmiana rozkazu.
209. Zagospodarowanie osad przez wojskowych zawodowych.
210. Jednoroczni rocznika poborowego 1901 r. — przeniesienie ze służby czynnej w wojsku stałem do rezerwy.
211. Termin rozpoczęcia praktyki przez oficerów wojsk łączności na pocztowych stacjach telefonicznych i t. d.
212. Otwarcie kursu w Szkole podoficerów zawodowych artylerji w Toruniu.
213. Wykonywanie robót na drogach publicznych.
214. Podwyższenie opłat skarbowych za paszporty zagraniczne.
215. Ważność odwołań inwalidzkich.
216. Zastosowanie stołów plastycznych.
217. Orzeczenia komisji superrewizyjnej i komisji poborowej.

Dział Gospodarczy.

218. Podwyższenie należytości żywnościowych dla rekrutów.
219. Diety osób wojskowych za podróże służbowe do miast Warszawy i Łodzi.

220. Wynagrodzenie kontraktowych pracowników lekarskich — częściowa zmiana rozkazu.
221. Dodatek uzdrowiskowy.

III. Ustawy i Rozporządzenia Centralnych Władz Państwowych.

222. Rozporządzenie wykonawcze Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Skarbu i Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 10 stycznia 1923 r. do ustawy z dn. 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową tudzież do ustawy z dn. 4.VIII. 1922 r. zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dn. 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.
223. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu z dn. 1 marca 1923 r. w przedmiocie podziału zakresu działania ministerstw przy wykonywaniu ustawy z dn. 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmar-

- łych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. Ust. R. P. Nr. 32, poz. 195) w brzmieniu ustawy z dn. 4 sierpnia 1922 r. zmieniającej niektóre postanowienia Ustawy z dn. 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową. (Dz. Ust. R. P. Nr. 67, poz. 608).
224. Instrukcja Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych w przedmiocie przyznawania, wymierzania i wypłaty zaopatrzenia pieniężnego inwalidom wojennym i pozostałym
225. Instrukcja Ministra Skarbu, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie przyznawania, wymierzania i wypłaty kosztów podróży i diet inwalidom wojennym, osobom im towarzyszącym, rzeczoznawcom i świadkom.
226. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Poczty i Telegrafów i Ministra Skarbu z dn. 4 IV.1923 r. w przedmiocie przejęcia przez Ministra Skarbu agend zaopatrzenia inwalidów wojennych i pozostałych
227. Rozporządzenie Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych w przedmiocie przejęcia i przekazania agend zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych i pozostałych, na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego.
228. Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Skarbu, Ministra Poczty i Telegrafów i Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie przejęcia i przekazania agend zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych i pozostałych na obszarze b. zaboru pruskiego.
-
-

II. ROZKAZY MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH.

G. M. 7724. I.

208.

Noszenie orderów cudzoziemskich — część. zmiana rozk.

Znoszę punkt 10 rozporządzenia o noszeniu na ubraniu wojskowym orderów, odznaczeń i znaków pamiątkowych (Dz. Rozk. Nr. 24.1921, poz. 478), który brzmi:

„10 W wypadku służbowego pobytu zagranicą, pozwala się posiadane orderzy danego państwa nosić przed wszystkimi innymi, a więc i polskimi, nosząc je wówczas 1 cm. nad górną linią wstążek orderowych, przyczem obowiązuje noszenie pełnych odznak orderu”.

Należy się stosować do punktu 4 i 9 wspomnianego rozporządzenia.

G. M. 699 O. Z.

209.

Zagospodarowanie osad przez wojskowych zawodowych.

Termin wyznaczony w punkcie IV.b. rozkazu M. S. Wojsk. Gab. Min O. Z. z dnia 3-go marca 1923 r. L. 699.23. (Dz. R. Nr. 13.23, poz. 167) na dzień 1 czerwca 1923 r. przedłużam do dnia 1-go lipca 1923 r.

O. I. Szt. Gen. 4300. O. d. B.

210.

Jednoroczni rocznika pob. 1901 — przeniesienie ze służby czynnej w wojsku stałem do rezerwy.

I. Na mocy art. 87-go T. U., o powszechnym obowiązku służby wojskowej, ustęp 1, zarządzam, przy zastosowaniu art. 88 i 92. T. U.:

przeniesienie z dniem 30.IV. b. r. ze służby czynnej w wojsku
stałem do rezerwy

jednorocznych rocznika poborowego 1901 (pobór w lutym 1922 r.).

(Dotyczy to również tych jednorocznych rocznika pob. 1901, którzy na podstawie rozkazu Szt. Gen. L. 6500. O. d. B. z 22 r. otrzymali bezterminowe urlopy. Przeniesienie ich do rezerwy nastąpić winno, przez powołanie każdego indywidualnie do właściwej P. K. U., celem obdzielenia go książeczką wojskową i kartą mob. Przy tej sposobności odbiorą P. K. U. takim jednorocznym wydane przez formacje macierzyste karty urlopowe).

II. Ścisły termin ukończenia i sposób przeniesienia do rezerwy jednorocznych rocznika pob. 1901 w marynarce wojennej, określi osobnym rozkazem Szef Kierownictwa Marynarki Wojennej, — przy zastosowaniu odnośnych artykułów T. U.

III. Jednoroczni rocznika pob. 1901 winni być obdzieleni przed przeniesieniem do rezerwy książeczkami wojskowemi i kartą mobilizacyjną.

IV. Jako egzamin końcowy jednorocznych rocznika pob. 1901, w myśl art. 96 T. U., należy uważać egzamin końcowy tychże jednorocznych w szkole podchorążych rezerwy.

V. Z powodu istniejącej nadwyżki w określonym budżetowo stanie oficerów zawodowych kontyngensu pokojowego, nie należy stosować art. 102 T. U., względem jednorocznych roczn. pob. 1901., podlegających, w myśl niniejszego rozkazu, przeniesieniu do rezerwy.

VI. Szeregowi rocznika 1901 (pobór w lutym 1922 r.), którzy wprawdzie posiadają warunki określone w art. 87, 88 i 92. T. U., jednakowoż swojego czasu z nieuzasadnionych powodów nie dotrzyмали terminu stawieństwa, pozbawieni są na mocy art. 94 T. U., przywilejów jednorocznej służby czynnej w wojsku stałym. wobec czego niniejszy rozkaz nie ma do nich zastosowania

O. III. Szt. Gen. 3844.Reg

211.

Termin rozpoczęcia praktyki przez oficerów w. ł. na pocztowych stacjach telef. i t. d.

W ślad za moim rozkazem Szt. Gen. Oddz. III L. 2189.Reg, ogłoszonym w Dodatku Tajnym Nr. 8 z dnia 20 III. 1923 r. do Dz. Rozk. Nr. 11, termin rozpoczęcia praktyki przez oficerów korpusu osobowego wojsk łączności, na pocztowych stacjach telef. i telegr. oraz przy zarządach technicznych Dyrekcji Poczty i Telegrafów, na wniosek Dep. VI M. S. Wojsk. Wydział Wojsk Łączności, wyznaczam na dzień 1 października 1923 r.

O. III. Szt. Gen. 2339.Szk.

212.

Otwarcie kursu w Szkole podoficerów zawodowych artylerji w Toruniu.

Z dniem 1 maja b. r. otwieram w Toruniu w obozie szkolnym art. II kurs Szkoły podoficerów zawodowych artylerji.

Czas trwania kursu 6 miesięcy.

Na kurs ten powołuję z każdego D. O: K. po 20 oficerów zawodowych artylerji, którzy nie przeszli doszkolenia w Szkole podoficerów zawodowych.

Kandydaci powinni posiadać:

- 1) dwa komplety umundurowania (1 ćwiczebny);
- 2) cztery zmiany bielizny;
- 3) dwie pary butów;
- 4) przybory do jedzenia.

Kandydaci stawiają się w komendzie Szkoły w dniu 30 kwietnia b. r.

Powołanie kandydatów przeprowadzi Departament III M. S. Wojsk. we własnym zakresie.

O. IV. Szt. Gen. 40122.IV. Drog.

213.

Wykonywanie robót na drogach publicznych.

Wobec zaszłego wypadku ułożenia na drodze publicznej kolejki bez uprzedniego porozumienia się z władzami cywilnymi, przypominam, że jedyną władzą uprawnioną do wykonywania jakichkolwiek robót na drogach publicznych jest Ministerstwo Robót Publicznych i jego organy, w myśl ustaw: „O budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej” Dz. Ust. Nr. 6, z dnia 15.I.1921 r., poz. 32 i „O przepisach porządkowych na drogach publicznych” Dz. Ustaw Nr. 89, z dn. 12.XI.1921 r., poz. 656.

O. V. Set. Gen. 10624.E.

214.

Podwyższenie opłat skarbowych za paszporty zagraniczne.

W uzupełnieniu rozkazu L. 4951 V. P. B. (Dz. Rozk. Nr 9.23, poz. 111) podaję do wiadomości i zastosowania się zmianę w wysokości opłaty skarbowej za paszporty zagraniczne i ceny książeczki paszportowej, powstałą z powodu podwyższenia ich z dn. 3.IV b. r. przez Min. Spraw Wewnętrznych

Należy dołączać:

a) do prośby o urlop zagr. i nowy paszport	93 000 mkp
b) do prośby o urlop zagr. i wznowienie wygasłej ważności posiadanego już paszportu	90.000 "
c) do prośby o urlop zagr. i przedłużenie ważności posiadanego paszportu	90 000 "
d) do prośby o urlop zagr. i zezwolenie na powtórny wyjazd w czasie obowiązującej jeszcze ważności posiadanego paszportu	30.000 "

Szef. Adm. 4886. Adm. A. I.

215.

Ważność odwołań inwalidzkich.

W związku z rozdziałem VI rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 stycznia 1923 r. do ustawy inwalidzkiej (Dz. Ust. R. P. Nr. 20 z 1923, poz. 132), a w szczególności z § 109 tego rozporządzenia polecam, co następuje:

Wszelkie te odwołania od orzeczeń komisji wojskowo-lekarskich, zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wojskowych, względnie dowódcę Okręgu Korpusu (dawniej Generalnego), byle Generalne Ekspozytury Sekcyi Opieki M. S. Wojsk, oraz Urzędy Rent Wojskowych, w przedmiocie ustalenia stopnia utraty zdolności zarobkowej oraz związku przyczynowego pomiędzy tą utratą a służbą wojskową, które przez inwalidów wojennych do jakichkolwiek władz wojskowych zostały wniesione przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego do ustawy inwalidzkiej, mają być przekazane do rozpatrzenia i rozstrzygnięcia właściwym Inwalidzkim Komisjom Odwoławczym niezwłocznie po ich ukonstytuowaniu się, co zostanie zarządzone osobnym rozkazem.

D. I. 3586. Wysz.

216.

Zastosowanie stołów plastycznych.

I. Zastosowanie stołu plastycznego w oddziałach i szkołach wojskowych daje możność pogłównego, opartego na konkretnych sytuacjach, traktowania ćwiczeń taktycznych, których właściwe zrozumienie i całkowite opanowanie byłoby niejednokrotnie przy samem omawianiu i objaśnianiu rysunkiem, lub na mapie, niezupełne, lub trudne

Nakazując ogólne zastosowanie stołu plastycznego w szkołach, na kursach i w oddziałach, polecam wszystkim generałom-inspektorom oraz dowódcom dywizji piechoty i brygad jazdy, wywierać wpływ na jego rozpowszechnienie i przestrzegać racjonalnego zastosowania na wszystkich szczeblach w wyszkoleniu taktycznym wojska, jak również w nauce terenoznawstwa.

II. Najprostszym stołem plastycznym jest skrzynia napełniona cienkim piaskiem, zwilżonym przed użyciem, z którego urabia się kształty terenu. Skrzynia powinna być umieszczona na takiej wysokości, aby uczniowie siedząc wokół mogli wejrzeć do jej wnętrza

Wykonanie form terenu z tektury lub masy papierowej może być racjonalnem, o ile chodzi o trwałe przedstawienie stałego terenu ćwiczeń w obozie ćwiczeń.

Do każdego stołu plastycznego należy skrzynka z przyborami, przedstawiającymi pokrycie terenu i oddziały wojska, zawierająca:

a) asygnatury wojsk oznaczające pojedynczych żołnierzy, sekcje, drużyny, pojedyncze c. k. m. l. k. m. r. k. m., moździerze, działka piechoty, stacje telefoniczne, stacje optyczne, działka, czołgi, plutony, kompanie, baony komp. k. m. plutony broni tow. baterie, stanowiska dowódców, punkty obserwacyjne, składki amunicyjne i żywnościowe i inne zależnie od potrzeby.

b) Taśmy szersze i węższe, różnobarwne (np. niebieskie do przedstawiania linii wodnych, białe, żółte i czerwone do oznaczenia komunikacji).

c) Klocki drewniane i tekturowe do oznaczenia domów, mostów i innych budowli.

d) Mech lub wióry do oznaczania lasów i pojedynczych lub zgrupowanych drzew.

e) Skrawki słomy lub drobne patyczki, ubarwione niebiesko do oznaczenia bagien (jak na mapie).

Koszty sporządzenia skrzyni i przyborów są minimalne; należy je pokryć z budżetu na sprzęt pomocniczy do wyszkolenia.

III. Teren, który mamy odtworzyć na stole plastycznym, musi odpowiadać naturalnym warunkom. Instruktor wybiera z pośród posiadanych map odpowiedni do danego zadania odcinek terenu i wykonywa go w większej podziałce na stole plastycznym. Wielkość przyjętej podziałki zależy będzie od tematu zadania i od maksymalnej wielkości skrzyni (1:25.500, 1:12.500, 1:10.000, 1:6.250, 1:5.000). W terenie o łagodnej plastyce, może być wskazanem przyjęcie nieco większej podziałki wysokości, niż podziałki długości; i wtedy jednak należy unikać przesady (np. silne spadki trasy kolejowej, nienaturalna stronnosc dróg, nieproporcjonalne spadki linii wodnych). Cała rzeźba terenu w ogólnym układzie wypukłości i wklęsłości, oraz w szczegółach kierunku i charakteru poszczególnych grzbietów i wcięć, a także i pokrycia terenu wraz z rozmieszczeniem przedmiotów nie mogą być traktowane dowolnie lub fantastycznie, lecz muszą odpowiadać ukształtowaniu i charakterowi danej okolicy według posiadanej mapy.

IV. Układ zamierzonego ćwiczenia (zadania) na stole plastycznym, przygotowuje instruktor wpzród na mapie, potem dopiero wykonywa teren plastyczny w odpowiednio dostosowanej podziałce. Częsta zmiana terenu jest konieczną, aby ćwiczenie nie stało się szablonem, związanym z jednym tylko typem okolicy.

Stół plastyczny pozwala na szczegółowe (aż do działania pojedynczego żołnierza sięgające) omawianie położen bojowych, powziętych decyzji, wydanych rozkazów, na podstawie różnych założeń. Zasadniczo przeprowadza się wyłącznie ćwiczenia jednostronne. Każde założenie, oraz sposób rozwiązania musi być oparty o zasadę regulaminu i według odnośnych punktów w poszczególnych razach omawiane.

Przy układaniu ćwiczeń należy zawsze przyjmować położenie i zadanie danego oddziału, podając tło położenia ogólnego wojsk, a w szczególności jednostki bezpośrednio wyższej; z całą dokładnością przeprowadza się natomiast tylko część działania, która stanowi przedmiot przyjętego ćwiczenia.

Instruktor, przystępując do ćwiczenia na stole plastycznym przed rozpoczęciem pracy przez uczniów, powinien:

- a) wskazać na mapie wycinek odtworzony na stole plastycznym i określić jego podziałkę.
- b) podać ogólną charakterystykę terenu działania.
- c) objaśnić krótko ogólną sytuację wojsk na danej mapie, podając równocześnie zamiar dowódcy.
- d) określić sytuację oddziału, w ramach którego ćwiczenie ma być przeprowadzone, oraz podać rozkazy, dotyczące poszczególnych oddziałów z jasnym określeniem celu, czasu i przestrzeni.

V. Najwyższą jednostką, w której zakresie ćwiczenie na stole plastycznym da się z pożytkiem przeprowadzić, jest bataljon*). Podczas całego ćwiczenia stałe zwracanie uwagi na cel, oraz kontrola zrozumienia przestrzeni i odczucia czasu jest warunkiem celowości tej pracy. Przy końcu ćwiczenia należy ponownie poruszyć ogólne położenie wojsk, podając ogólny pogląd na sposób rozwiązania zadania.

Orzeczenia komisji superrewiz. i komisji poborowej.

Celem ustalenia wzajemnego stosunku komisji rewizyjnych i komisji poborowych, wyjaśniam, że orzeczenia komisji rewizyjnych są obowiązujące dla komisji poborowych.

Wobec tego ci wszyscy, którym komisje rewizyjne przyznały kat. D. lub kat. C₁ i C₂ na stałe, nie podlegają powtórnemu orzekaniu przez komisje poborowe.

Zakwalifikowani zaś przez komisje rewizyjne, jako czasowo niezdolni do służby wojskowej, podlegają przeglądowi w komisjach poborowych, dopiero po upływie terminu czasowej niezdolności.

Zakwalifikowanych do kat. C₁ i C₂ na określony czas w tym wypadku należy traktować, jako czasowo niezdolnych do służby wojskowej.

*) Nie dotyczy to Wyższej Szkoły Wojennej.

1923 г.

DZIAŁ GOSPODARCZY.

D. VII, 21912, w. ž. 1.

218.

Podwyższenie należytości żywnościowych dla rekrutów.

Rada Ministrów uchwaliła w dniu 28 lutego 1923 r. podwyższyć należność żywnościową szeregowych rekrutów na przeciąg pierwszych pięciu miesięcy służby o dodatek dzienny do normalnej należności, składający się z 200 gr. chleba i 10 gr. tłuszczu

W wykonaniu powyższe polecenia wydawać rekrutom, wcielonym w roku 1923 do formacji, oprócz żywienia według tabeli I. dzienny dodatek żywnościowy przez czas i w wymiarze wyżej określonym.

Zmiane należy zaznaczyć w Dz. Rozk. Nr. 822, poz. 131, § 1.

(O powyższym rozkaze zainteresowane instytucje zostały uprzednio zawiadomione).

D VII 14469. Up.

219.

Diety osób wojskowych za podróże służbowe do miast Warszawy i Łodzi.

Postanowienie art. 3. ustęp ostatni Dz. R. Nr. 30 22, poz. 446, w przedmiocie diet i kosztów podróży funkcjonariuszów państwowych, należy stosować również do osób wojskowych, to jest: przy podróżach służbowych do miast Warszawy i Łodzi należy się osobom wojskowym oprócz diet normalnych osobny dodatek, którego wysokość pozostawać będzie w takim stosunku do uzupełnienia diet normalnych, w jakim pozostaje dodatek wyrównawczy dla miast Warszawy i Łodzi do dodatku drożyznianego.

Powyższe obowiązuje z dniem ogłoszenia.

W wymienionym rozporządzeniu Dep. VII.54610.Up 1922, Dz. R. Nr. 30.22, należy w artykule 3, wiersz 7 z góry słowo „przynawać się będzie” — skreślić, a w tem miejscu umieścić słowo „należy się”. (Zaznaczyć w Dz. R. Nr. 13.22, poz. 191).

D., VH. 7162, Up.

220.

Wynagrodzenie kontraktowych pracowników lekarskich — część. zmiana rozk.

W częściowej zmianie rozporządzenia w przedmiocie wynagrodzenia kontraktowych pracowników ków lekarskich, zatrudnionych w oddziałach i zakładach W. P., ogłoszonego w Dz. Rozk. Nr 24/21, poz. 495, zarządzam do pktu 3:

1. Lekarze (lekarki), aptekarze (prowizor, magister), lekarze dentyści, chemicy dyplomowani:
- a) mający mniej niż 5 lat praktyki po otrzymaniu dyplomu — VII st. sł.
- b) mający powyżej 5 lat " " " " — VI " "
2. Pomoćnicy aptekarzy:
- a) mający mniej niż 5 lat praktyki po otrzymaniu świadectwa — X st. sł.
- b) mający powyżej 5 lat " " " " — IX " "

3. Lekarze specjaliści (chirurdzy, okuliści, wenerolodzy i t. d.) zakontraktowani do pełnienia służby w szpitalach wojskowych — otrzymują dodatek do normalnego wynagrodzenia w wysokości 20% przysługującego im pełnego uposażenia.

Dodatek ten może być przyznany na podstawie wniosku Szefa Sanitarnego O. K., zatwierdzonego przez Dep. VIII San. M. S. Wojsk.

D. VII. 21561. Up.

221.

Dodatek uzdrowiskowy.

Podaję do wiadomości i wykonania treść rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.VI.1923 r. (Dz. U. Nr. 49.22. poz. 432) uzupełnionego rozporządzeniem z dnia 21.VIII.1922 r. (Dz. U. Nr. 78.22. poz. 704) oraz zarządzenia Min. Skarbu L. 2627. D. P. W. A. z dnia 21.XI.1922 r.

A**„ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW****z dnia 7 czerwca 1922 r.****o dodatku uzdrowiskowym.**

Na mocy postanowień o normowaniu wynagrodzeń niestających i ubocznych, zawartych w ustawach z 13 lipca 1920 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429—436) zarządza się, co następuje:

§ 1. Osoby, pobierające uposażenie ze Skarbu Państwa na podstawie ustaw o uposażeniu z 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429—436), których siedziba urzędowa znajduje się w obrębie uzdrowisk (zdrojowisk, stacyj klimatycznych, kąpielisk morskich), pobierać mogą w czasie sezonu dodatek uzdrowiskowy w wysokości określonej w art. 2.

§ 2. Dodatek uzdrowiskowy wynosi miesięcznie w uzdrowiskach z frekwencją ponad 3,000 kuracjuszków w czasie sezonu 25 proc., w uzdrowiskach z frekwencją ponad 5,000 kuracjuszków 40 proc., w uzdrowiskach*) ponad 10,000 kuracjuszków 50 proc. każdorazowego dodatku drożyznianego, ustalonego dla danej klasy miejscowości.

Osoby wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia pobierać mogą w razie delegowania do uzdrowisk (zdrojowisk, stacyj klimatycznych, kąpeli morskich) na czas sezonu dodatek analogiczny do diet. Od prawa pobierania tego dodatku wyłączeni są pracownicy państwowi pobierający już dodatek uzdrowiskowy.

§ 3. Przez sezon rozumie się w uzdrowiskach, uznanych, w myśl ustawy z 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254), za posiadające charakter użyteczności publicznej, okres ogłoszony urzędowo jako sezon kuracyjny; we wszystkich innych uzdrowiskach — okres czasu od 15 maja do 30 września.

§ 4. Przyznania określonego w § 1 dodatku uzdrowiskowego, ułożenia i uzupełnienia spisu uzdrowisk dokonywa Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Zdrowia Publicznego.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1922 r. Prezydent Ministrów: Antoni Ponikowski, Minister Skarbu: Michalski, Minister Zdrowia Publicznego: Chodźko.

B.

„Celem wprowadzenia w życie rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie dodatku uzdrowiskowego, a w szczególności § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 49, poz. 432), Ministerstwo Skarbu zarządza w porozumieniu z Prezydium Rady Ministrów i Ministerstwem Zdrowia Publicznego, co następuje:

1. Uzdrowiskami w rozumieniu § 1 wyżej powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 czerwca 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 49, poz. 432) są następujące miejscowości:

a) Uzdrowiska z frekwencją ponad 3,000 kuracjuszków:

Inowrocław (Województwo Poznańskie)	
Łwonicz („ Lwowskie)	
Nalęczów („ Lubelskie)	
Zegiestów („ Krakowskie)	

b) Uzdrowiska z frekwencją ponad 5.000 kuracjuszków:

Busk	(Województwo Kieleckie)
Rabka	(„ Krakowskie)
Szczawnica	(„ „)
Truskawiec	(„ Lwowski)

c) Uzdrowiska z frekwencją ponad 10,000 kuracjuszków:

Ciechocinek	(Województwo Warszawskie)
Krynica	(„ Krakowskie)
Otwock	(„ Warszawskie)
Zakopane	(„ Krakowskie)

Prawo poboru dodatku uzdrowskiego, którego wysokość określono w § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1922 r. (Dz. Ust. Nr. 78, poz. 704) na 25 proc., 40 proc. wzgl. 50 proc. dodatku drożyznianego (zależnie od frekwencji uzdrowskiego), przysługuje wszystkim funkcjonariuszom państwowym, pobierającym uposażenie na mocy ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Nr. 65, poz. 429—436) oraz tym pracownikom kontraktowym, których wynagrodzenie umowne nieprzekracza uposażenia funkcjonariuszów państwowych, spełniających analogiczne czynności, o ile wymienieni funkcjonariusze mają siedzibę urzędową w czasie trwania sezonu w jednym z wymienionych uzdrowskich. Czas trwania sezonu kąpielowego określa się dla wszystkich uzdrowskich z wyjątkiem Zakopanego i Krynicy terminem od 15 maja do 30 września, w Krynicy od 15 maja do 15 października, zaś w Zakopanem cały rok.

Dodatek uzdrowski należy się tylko za czas służby odbytej faktycznie w odnośnych miejscowościach i płatny jest z dołu w ostatnim dniu każdego miesiąca, względnie w ostatnim dniu sezonu.

Dodatek uzdrowski za czas ubiegły należy niezwłocznie wypłacić, przyczem dodatek ten należy księgować na ciężar wydatków osobowych w odpowiedniej pozycji budżetu „dodatki drożyzniane”.

Jednocześnie zaznaczam, że przy wypłacie dodatku uzdrowskiego za czas od 1 czerwca z. r. do 1 listopada z. r. nie należy uwzględniać dodatków procentowych miesięcznego i wyrównawczego, których wysokość wynosiła w październiku b. r. 250 proc. ustawowego uposażenia miesięcznego, że, natomiast z uwagi na uchwaloną od dnia 1 listopada z. r. podwyżkę uposażenia o pewien procent pełnych pborów służbowych przypadających do wypłaty za miesiąc październik z. r., należy począwszy od wypłaty dodatku za listopad z. r. uwzględnić stale przy wymiarze dodatku uzdrowskiego wszystkie dodatki procentowe t. zw. miesięczne i wyrównawcze, przyznane w miesiącu październiku z. r., a w ten sposób obliczony dodatek uzdrowski należy podwyższać w tym stosunku, w jakim od listopada z. r. wzrastać będzie uposażenie październikowe.

II. Funkcjonariusze państwowi oraz pracownicy kontraktowi otrzymują, począwszy od dnia 1 czerwca z. r. w razie delegowania ich do miejscowości zaliczonych zgodnie z ustępem I. powyższego zarządzenia do uzdrowskich w czasie sezonu, dodatek w wysokości 25 proc., 40 proc. wzgl. 50 proc. uzupełnienia diet normalnych, zależnie od frekwencji odnośnego uzdrowskiego. Od prawa pobierania tego dodatku wyłączeni są funkcjonariusze państwowi pobierający już dodatek uzdrowski.

*) z frekwencją.

III. USTAWY I ROZPORZĄDZENIA CENTRALNYCH WŁADZ PAŃSTWOWYCH.

L. D. VII. 22179. W. M.

222.

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH, MINISTRA SKARBU I MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 stycznia 1923 r.

(Dz. Ust. Nr. 20.23, poz. 132).

do ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, tudzież do ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 roku, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195), jak również na zasadzie art. 16 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 roku, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy z dnia 18 marca 1921 roku o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 608) zarządza się co następuje:

CZĘŚĆ I.

Zaopatrzenie inwalidów.

Rozdział I.

Prawo do zaopatrzenia.

§ 1. Za służbę w wojsku można uważać tylko tę służbę, w czasie której dana osoba podlega takim obowiązkom, jakie ciążyą na osobach, w czynnej służbie pozostających.

Ochotnicy, pełniący służbę w wojsku, mogą być uznani za inwalidów wojennych, jeżeli zachodzą wszystkie inne, ustawą wymagane warunki.

§ 2. Za wojskowe formacje polskie przy armjach obcych (art. 2 lit. b ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) uważa się te formacje, które zostały uznane jako takie przez Państwo Polskie w drodze ustawodawczej.

§ 3. Za inwalidów wojennych mogą być uznawani jedynie obywatele Rzeczypospolitej Polskiej. Tylko odnośnie osób, wymienionych w art. 2 lit. d) ustawy z dnia 18 marca 1921 r., warunek posiadania obywatelstwa polskiego nie jest wymagany.

Dowodem obywatelstwa polskiego osób, które służyły w Wojsku Polskiem, jest okoliczność przyjęcia ich do służby w Wojsku Polskiem.

Osoby, które służyły w Wojsku Polskiem, lub formacjach polskich, nie posiadając obywatelstwa polskiego, podpadają pod lit. d) art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

§ 4. Podstawą do przyznania zaopatrzenia jest zatwierdzone przez odpowiednią władzę wojskową (dowódcę okręgu korpusu lub Ministra Spraw Wojskowych) orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej, jeżeli stwierdzone jest istnienie związku przyczynowego pomiędzy kalectwem (chorobą) a służbą wojskową.

Przy ustaleniu związku przyczynowego pomiędzy kalectwem (chorobą) a służbą wojskową, mogą być uwzględnione: świadectwa wojskowo-lekarskie, orzeczenia szpitali, zaświadczenia szpitali o przebywaniu w stanie chorych, zapiski szpitalne o przebiegu choroby i urzędowe zaświadczenia o dokonaniu badania danej osoby, jak röntgenogramy, badanie krwi, płwociny, moczu i t. p., urzędowe lub lekarskie zaświadczenia o dokonanych zabiegach chirurgicznym lub opatrunkowym, książki i legitymacje inwalidzkie, książki i zaświadczenia protezowe, zaświadczenia o udzielonych urlopach zdrowotnych, świadectwa ewakuacyjne, wydane osobom wojskowym przez władze wojskowe i t. p.

W braku dokumentów, stwierdzających związek przyczynowy kalectwa (choroby) ze służbą wojskową, można brać pod uwagę zeznania wiarygodnych świadków (wzór — załącznik Nr. 1), złożone przed władzą administracyjną I instancji, lub zeznania oficerów czynnie w wojsku służących, złożone protokolarnie przed ich przełożoną władzą, ewentualnie zaświadczenia władz administracyjnych.

§ 5. Skład komisji wojskowo-lekarskich ustala Minister Spraw Wojskowych drogą osobnego rozporządzenia.

Rozdział II.

Zaopatrzenie pieniężne.

§ 6. Świadczenia, wymienione w art. 4 lit. a), b), ustawy z dnia 18 marca 1921 r. stanowią zaopatrzenie pieniężne.

§ 7. Wysokość renty zasadniczej zależy od stopnia utraty zdolności zarobkowej, spowodowanej wyłącznie tylko służbą wojskową (art. 5 i art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.). Stosownie do stopnia utraty zdolności zarobkowej dzielą się inwalidzi wojenni na 10 kategorii (art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.)

Przy utracie 15 proc.	24 proc.	zdolności zarobkowej —	I kategoria
" " 16 " —	34 " "	" "	II "
" " 25 " —	44 " "	" "	III "
" " 35 " —	54 " "	" "	IV "
" " 45 " —	64 " "	" "	V "
" " 55 " —	74 " "	" "	VI "
" " 65 " —	84 " "	" "	VII "
" " 75 " —	94 " "	" "	VIII "
" " 85 " —	100 " "	" "	IX "
" " 95 " —	" "	" "	X "

Wysokość renty zasadniczej nie zależy od miejsca zamieszkania inwalidy (klasy miejscowości).

§ 8. Inwalidą zupełnym jest ten, którego utratę zdolności zarobkowej określono co najmniej na 95 proc.

§ 9. Dodatek dla ciężko poszkodowanych (art. 9 ustawy z dnia 18.III.1921 r.), który przysługuje tylko inwalidom od V do X kategorii, oblicza się w stosunku do pobieranej przez inwalidę renty zasadniczej, a zatem nie zależy również od miejsca zamieszkania (klasy miejscowości) inwalidy. Tabelę dodatku dla ciężko poszkodowanych podaje załącznik Nr. 2.

§ 10. Dodatek kwalifikacyjny (art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) oblicza się w stosunku do należnej renty zasadniczej, względnie — do renty zasadniczej i dodatku dla ciężko poszkodowanych, o ile ten ostatni inwalidzie przysługuje. Wysokość jego nie zależy od miejsca zamieszkania inwalidy (klasy miejscowości). Tabelę dodatku kwalifikacyjnego podaje załącznik Nr. 2.

§ 11. Dodatek kwalifikacyjny 25 procentowy (art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) otrzymują:

- 1) osoby, które przed doznaniem kalectwa (choroby) ukończyły publiczną średnią szkołę ogólnokształcącą, lub równorzędną;
- 2) bez względu na wykształcenie — osoby, które przed wstąpieniem do służby wojskowej lub w czasie tej służby, pełniły czynności, wymagające większej zawodowej sprawności.

§ 12. Dodatek kwalifikacyjny 50-procentowy (art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) otrzymują:

- 1) osoby, które przed doznaniem kalectwa (choroby) ukończyły wyższy zakład naukowy;
- 2) bez względu na wykształcenie — osoby, które przed wstąpieniem do służby wojskowej, lub w czasie tej służby zajmowały stanowisko odpowiedzialne, wymagające znacznego stopnia umiejętności zawodowej.

§ 13. Ukończenie studiów lub osiągnięcie wyższego stanowiska państwowego (samorządowego), po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, nie uprawnia do przyznania dodatku kwalifikacyjnego, względnie do podwyższenia już przyznanego.

§ 14. Inwalidzi, którzy ubiegają się o przyznanie dodatku kwalifikacyjnego, powinni udowodnić, że ukończyli przed służbą wojskową odpowiedni zakład naukowy, względnie, iż przed służbą lub w czasie służby wojskowej pełnili czynności lub zajmowali stanowiska, odpowiadające warunkom, podanym w § 11 względnie § 12 niniejszego rozporządzenia.

Za dowody mogą posłużyć: dekret nominacyjny, stan służby, dekret pensyjny, książka emerytalna, świadectwo służby, poświadczenie zwolnienia ze służby wojskowej, świadectwo wojskowo-szpitalne, świadectwo instytucji (firmy) handlowej lub przemysłowej, uprawnienie handlowe lub przemysłowe, zaświadczenie o posiadaniu pewnego stopnia służbowego i t. p.

W braku powyższych dokumentów może być wzięte za podstawę do przyznania dodatku kwalifikacyjnego zaświadczenie wiarygodnych świadków, którzy stwierdzą okoliczności, wymagane ustawą i rozporządzeniem niniejszem. Wiarygodność świadków musi być stwierdzona przez władzę państwową lub wojskową.

Brak dowodów, stwierdzających prawo do dodatku kwalifikacyjnego, nie może być przeszkodą do przyznania i wypłaty renty wraz z innymi dodatkami. Gdy dowody te zostaną przez inwalidę przedłożone w czasie późniejszym, przyznaje się dodatek kwalifikacyjny za cały czas, za który przyznano zaopatrzenie wogóle.

§ 15. Wysokość dodatku drożynianego (art. 12 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) zależną jest zasadniczo od ilości członków rodziny inwalidy i miejsca jego zamieszkania.

Do członków rodziny zalicza się ślubną żonę (męża) i dzieci inwalidy według art. 3 lit. b), c), d), ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

Dzieci nieslubne uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożynianego, gdy inwalida przedłoży orzeczenie sądu, stwierdzające jego ojcostwo. Okoliczność adoptowania dziecka winna być stwierdzona dokumentem urzędowym.

Dzieci adoptowane uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożynianego tylko wtedy, gdy są one na utrzymaniu uprawnionego do zaopatrzenia i gdy ich adoptacja nastąpiła przed doznaniem uszkodzeniem zdrowia.

Dodatek drożyniany oblicza się, mnożąc mnożną, równą dla wszystkich klas miejscowości, a różną dla poszczególnych kategorii inwalidów i grup rodzinnych, przez mnożnik, ustalony każdorazowo przez Radę Ministrów dla obliczenia dodatków drożynianych cywilnych funkcjonariuszów państwowych i osób wojskowych.

Ułmków marek przy wypłacie nie uwzględnia się.

Poniżej zestawiona tabela przedstawia mnożną, dla wszystkich kategorii inwalidów z uwzględnieniem grup rodzinnych.

Grupa rodzinna	I kat.	II kat.	III kat.	IV kat.	V kat.	VI kat.	VII kat.	VIII kat.	IX kat.	X kat.
I samotny	2.25	3	4.5	6	7.5	9	10.5	12	13.5	15
II mała rodzina	2.85	3.8	5.7	7.6	9.5	11.4	13.3	15.2	17.1	19
III średnia rodzina	3.3	4.4	6.6	8.8	11	13.2	15.4	17.6	19.8	22
IV duża rodzina	3.75	5	7.5	10	12.5	15	17.5	20	22.5	25

§ 16. Żonę i dzieci uwzględnia się przy wymiarze dodatku drożynianego według zasad, określonych w art. 15 i art. 16 rozporządzenia Rady Ministrów o dodatkach za wysługę lat, względnie trzylecia, za studia wyższe i dodatku drożynianym do płacy zasadniczej funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. r. 1920, Nr. 77, poz. 521), przy czym warunek utrzymywania rodziny nie odnosi się do tych inwalidów, którzy obowiązкови temu zadość uczynić nie mogą z powodu swego kalectwa (choroby).

§ 17. W wypadku przesiedlenia się inwalidy do innej klasy miejscowości następuje wymiar wyższego, względnie niższego dodatku drożynianego od dnia i następującego miesiąca po przesiedleniu.

Dodatek drożyniany, uwzględniający rodzinę, wymierza się według miejsca zamieszkania inwalidy, bez względu na miejsce zamieszkania jego rodziny.

O każdym wypadku przesiedlenia winien inwalida zawiadomić natychmiast tą izbę skarbową, do której przed przesiedleniem należało asygnowanie zaopatrzenia.

§ 18. Inwalida, ubiegający się o przyznanie mu zaopatrzenia pieniężnego (§ 6), musi przedłożyć wypełnioną deklarację według wzoru (załącznik Nr. 2), władzy, przyznającej zaopatrzenie, wraz z odnosnymi zaświadczeniami i dowodami. Prawdziwość danych, zawartych w deklaracji stwierdza władza, przyznająca zaopatrzenie, jeżeli stosunki inwalidy znane są jej, w przeciwnym zaś razie władza ta przesyła deklarację odnośnie władzy administracyjnej i instancji do zatwierdzenia.

Jeżeli już z treści przedłożonej przez inwalidę deklaracji wynika, że zachodzą warunki zawieszenia wypłaty renty (§ 26 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i art. 5 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.) odpada potrzeba jej zatwierdzenia.

§ 19. Za nieprawdziwość zeznań, zawartych w deklaracji (§ 18) inwalida odpowiedzialny jest sądowno-karnie. Po ujawnieniu fałszywych zeznań robią właściwe władze doniesienie do odpowiednich władz sądowych.

§ 20. Deklarację przedkłada inwalida co 6 miesięcy właściwej izbie skarbowej. Gdy w międzyczasie zaszyły okoliczności, wpływające na niższy wymiar dodatku drożyznianego (zawieszenie renty) winien inwalida zawiadomić o tem właściwą izbę skarbową.

§ 21. O przyjęciu inwalidy do szpitala (zakładu leczniczego) na koszt Państwa, tudzież o jego odejściu (art. 11 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.), zawiadamia komendant (zarząd) tegoż szpitala, lub powiatowa komenda uzupełnień, właściwą władzę skarbową, podając datę przyjęcia i odejścia jego ze szpitala (zakładu leczniczego), ewentualnie ilość dni pobytu jego tamże. Na podstawie tego zawiadomienia oblicza władza skarbowa kwoty należne inwalidzie tytułem zaopatrzenia pieniężnego przez czas pobytu jego w szpitalu i zarządza wypłatę.

Za podstawę do obliczenia kwot, należnych inwalidzie za czas pobytu w szpitalu (zakładzie leczniczym), przyjmuje się: rentę zasadniczą i dodatek drożyzniany, a nadto także dodatek dla ciężko poszkodowanych i dodatek kwalifikacyjny, jeżeli od tych dwu ostatnich inwalidzie przysługuje prawo.

Za każdy dzień pobytu w szpitalu (zakładzie leczniczym) strąca się inwalidzie z należnego za ten dzień zaopatrzenia rzeczywiste koszty jego utrzymania w szpitalu (zakładzie leczniczym), jeżeli pobyt jego tam nie trwa dłużej, jak 4 tygodnie.

Gdy pobyt inwalidy w szpitalu (zakładzie leczniczym) przekracza 4 tygodnie, należy się inwalidzie po upływie tych czterech tygodni za każdy dzień jego dalszego tam pobytu $\frac{1}{30}$ część zaopatrzenia, określonego w ust. 2 art. 11 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.

§ 22. Względem inwalidów, umieszczonych w zakładach na stałe, na podstawie art. 48 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., tudzież względem inwalidów umieszczonych w zakładach szkolenia na koszt Państwa (art. 47 powołanej ustawy) — stosuje się postanowienia, zawarte w § 21 niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem ustępu 1 tego paragrafu, z tą jednak różnicą, że obliczenie zaopatrzenia rozpoczyna się od dnia 1 następującego miesiąca po przyjęciu inwalidy do zakładu.

§ 23. Po opuszczeniu przez inwalidę szpitala (zakładu leczniczego, domu inwalidów, zakładu szkolenia) uskutecznia się wypłatę pełnego zaopatrzenia pieniężnego od dnia następnego, przyczem dla uzyskania kwoty za jeden dzień dzieli się miesięczne zaopatrzenie pieniężne przez 30.

§ 24. Roszczenie do zaopatrzenia zgłoszone później, jak w 1 rok po zwolnieniu ze służby wojskowej można uwzględnić tylko wtedy, jeżeli zachodzą warunki, określone pod lit. a) i b) art. 24 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

Urzędowem świadectwem lekarskiem w rozumieniu lit. a) art. 24 ustawy jest świadectwo lekarza wojskowego, wystawione na podstawie dostarczonych mu przez poszkodowanego dowodów, i zatwierdzone przez właściwą władzę wojskową.

Uzasadnionemi powodami w rozumieniu lit. b) art. 24 ustawy, może być: brak środków materialnych na powrót do kraju, zamknięcie granicy, lub też stan zdrowia inwalidy, uniemożliwiający powrót i t. p.

Osoby, które z własnej winy dostały się do niewoli nieprzyjacielskiej i w związku z tem nabyły się kalectwa (choroby), nie mają prawa do zaopatrzenia.

§ 25. Gdy roszczenie do zaopatrzenia zgłoszone zostało w ciągu 1 roku od czasu zwolnienia inwalidy ze służby, przysługuje mu zaopatrzenie pieniężne:

- a) od dnia 1 następującego miesiąca po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, osobom, którym do końca miesiąca, w jakim nastąpiło zwolnienie, przysługiwało prawo do uposażenia czynnego;
- b) od 1 następującego dnia po terminie za jaki wypłacono uposażenie czynne, osobom, którym nie przysługiwało prawo do uposażenia czynnego do końca miesiąca, w którym nastąpiło zwolnienie (szeregowi), przyczem zaopatrzenie oblicza się według zasad, podanych w § 23 (przykład);
- c) od 1 następującego dnia po doznaniu kalectwa (choroby), osobom, którym nie przysługiwało prawo do uposażenia czynnego.

§ 26. Zaopatrzenie pieniężne przyznaje się do końca terminu, oznaczonego w orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej, o ile termin zaopatrzenia nie został oznaczony na stałe.

Gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej i zwolnieniu inwalidy ze służby czynnej, wypłacono uposażenie czynne, zalicza się je na poczet zaopatrzenia inwalidzkiego.

§ 27. Przed wygaśnięciem prawomocności orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej winien inwalida zgłosić się we właściwej powiatowej komendzie uzupełnień do ponownego badania wojskowo-lekarskiego, w przeciwnym razie wypłata renty ustaje.

§ 28. Jeżeli inwalida nie zgłosił się do właściwej powiatowej komendy uzupełnień celem ponownego badania wojskowo-lekarskiego w terminie, oznaczonym w § 27 lub swego niezgłoszenia się w tymże terminie dostatecznie nie usprawiedliwił, to ponowne zaopatrzenie przyznaje się mu od 1 następnego dnia po zgłoszeniu się, a to w wymiarze, oznaczonym w nowym orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej.

Jeżeli natomiast inwalida dostatecznie usprawiedliwił swoje niezgłoszenie się w terminie, oznaczonym w § 27, wówczas zaopatrzenie, w wymiarze, oznaczonym w ponownym orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskiej, przyznaje się od dnia 1 następującego po dniu wygaśnięcia prawomocności poprzedniego orzeczenia.

O tem, czy niezgłoszenie się inwalidy w przepisany termin jest dostatecznie usprawiedliwione, decyduje powiatowa komenda uzupełnień, od której decyzji służy inwalidzie prawo odwołania się do dowództwa okręgu korpusu, którego decyzja jest ostateczna.

§ 29. Gdy inwalida nie może w oznaczonym terminie zgłosić się do ponownego badania wojskowo-lekarskiego z powodu kalectwa (choroby), uniemożliwiającego mu zgłoszenie się i na dowód tego przedkłada powiatowej komendzie uzupełnień świadectwo lekarza, stwierdzające stan jego kalectwa (choroby), powiatowa komenda uzupełnień może zarządzić badanie wojskowo-lekarskie w miejscu pobytu inwalidy.

§ 30. W wypadkach, przewidzianych w ust. 3 art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., przyznaje się, po uprawomocnieniu się orzeczenia komisji odwoławczej, stosownie do tego orzeczenia:

- a) zaopatrzenie wyższe — od dnia 1 następującego miesiąca po wniesieniu przez inwalidę odwołania;
- b) zaopatrzenie niższe — od dnia 1 następującego miesiąca po uprawomocnieniu się orzeczenia komisji odwoławczej.

§ 31. Pieniężne zaopatrzenie inwalidzkie, tudzież dodatek na pielęgnację, przyznaje i wymierza właściwa Izba Skarbowa, a mianowicie:

- dla obszaru b. zaboru rosyjskiego — w Warszawie,
- dla obszaru b. zaboru austriackiego — w Krakowie,
- dla obszaru b. zaboru niemieckiego — w Poznaniu.

Izby Skarbowe orzekają w I instancji.

§ 32. Przeciw decyzji Izby Skarbowej o wymiarze zaopatrzenia pieniężnego, służy inwalidzie prawo wniesienia zażalenia do Ministerstwa Skarbu, o ile ono nie dotyczy ustalenia związku cierpienia ze służbą wojskową i $\frac{1}{10}$ niezdolności zarobkowej. Zażalenie to może wnieść inwalida w ciągu dni 60, licząc od dnia doręczenia mu odnośnej decyzji Izby Skarbowej.

Rozdział III.

Dodatek na pielęgnację.

§ 33. Za niedołężnego, stale potrzebującego pomocy osób drugih i uprawnionego do pobierania dodatku na pielęgnację (art. 49 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), uważa się inwalidę, który z powodu swego kalectwa (choroby) jest:

- a) złożony zupełną niemocą wskutek wycieńczenia, spowodowanego długotrwałą chorobą lub ciężkim kalectwem, albo
- b) pozbawiony możności samodzielnego chodzenia lub przyjmowania pokarmu, albo
- c) obciążony w takim stopniu chorobą umysłową, że zagraża bezpieczeństwu swemu lub swego otoczenia, lub też
- d) ociemniały.

Stwierdzenie powyższych warunków należy do komisji wojskowo-lekarskiej.

§ 34. Za podstawę do obliczenia dodatku na pielęgnację, służy pełna renta inwalidzka (art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), t. j. renta zasadnicza z dodatkiem dla ciężko poszkodowanych i dodatkiem kwalifikacyjnym, o ile ten ostatni inwalidzie przysługuje.

§ 35. Okres czasu, na jaki może być przyznany dodatek na pielęgnację oznacza komisja wojskowo-lekarska; początek i koniec tego okresu nie zależy od początkowego i końcowego terminu przyznania zaopatrzenia inwalidzkiego.

Prawo do dodatku na pielęgnację może być przyznane:

- a) na stałe, albo
- b) czasowo.

Na stałe może być przyznane prawo do dodatku na pielęgnację tylko tym inwalidom, co do których ze stanowiska lekarskiego jest pewnem, że stan ich zdrowia nie poprawi się mimo leczenia i stosowania aparatów ortopedycznych lub innych środków pomocniczych.

Wypłatę dodatku na pielęgnację poleca się dopiero wtedy, gdy przez właściwą władzę zostanie stwierdzone, że inwalida nie może być umieszczony w odpowiednim zakładzie, mimo, że nie posiada opieki rodzinnej.

§ 36. Inwalida, umieszczony na koszt Skarbu Państwa w domu inwalidów (zakładzie leczniczym, zakładzie dla umysłowo chorych i t. p.), nie otrzymuje dodatku na pielęgnację.

§ 37. Inwalida nie otrzymuje dodatku na pielęgnację w wypadku, jeżeli nie zgadza się na zabiegi lecznicze, albo używanie aparatów lub środków, zalecanych mu przez zakłady sanitarne, albo lekarzy, powołanych do leczenia inwalidów.

Rozdział IV.

Leczenie.

§ 38. Inwalida wojenny ma prawo do korzystania na koszt Państwa z wyznaczonych w tym celu przez Ministerstwo Spraw Wojskowych: pomocy lekarskiej, środków i zakładów leczniczych, o ile stwierdzone zostanie, że choroba jego znajduje się w związku przyczynowym z odytą służbą wojskową.

§ 39. Leczenie w myśl § 38 niniejszego rozporządzenia ma być tylko wtedy stosowane, jeżeli przez nie można usunąć chorobę lub zmniejszyć uszkodzenie zdrowia, zapobiec pogorszeniu się stanu zdrowia, lub zwiększyć zdolność zarobkową inwalidy.

§ 40. Ambulatoryjne i szpitalne leczenie inwalidy wojennego na koszt Państwa w wojskowych Zakładach Sanitarnych (izby chorych, przychodnie) lub szpitalne leczenie w poszczególnych Zakładach leczniczych (szpitale, zdrojowiska, sanatoria) odbywa się na podstawie wniosku lekarzy powołanych do leczenia inwalidów; przyjęcie zaś inwalidy wojennego na leczenie do prywatnego zakładu leczniczego może nastąpić tylko po uprzednim zezwoleniu szefa sanitarnego odnośnego dowództwa okręgu korpusu.

§ 41. Inwalidzi wojenni byli oficerowie, oraz inwalidzi, którym został przyznany dodatek kwalifikacyjny w wysokości 50 proc., korzystają z praw oficerskich w szpitalach wojskowych, w cywilnych zaś, przy istnieniu dwóch lub więcej klas, korzystają z klasy przedostatniej.

Pozostali inwalidzi korzystają z praw szeregowych w wojskowych zakładach leczniczych, oraz z klasy ostatniej w cywilnych zakładach leczniczych.

§ 42. Jeżeli umieszczenie inwalidy wojennego w wojskowym zakładzie sanitarnym jest niemożliwe, czy to z powodu braku takich zakładów na miejscu, czy to z braku miejsca w istniejących, a przeniesienie do zakładu wojskowego innej miejscowości spowodowałoby znaczne trudności i koszty, już to ze względu na stan i rodzaj choroby, bądź z powodu trudności przewozowych, może on być wyjątkowo oddany na leczenie do powszechnego zakładu sanitarnego, a w braku takowego, do prywatnego zakładu.

§ 43. Przyjęcie inwalidy wojennego na leczenie na koszt Państwa do wojskowego lub powszechnego zakładu leczniczego bez uprzedniej zgody uprawnionego do tego lekarza, może nastąpić tylko wtedy, gdy zachodzi nagle konieczność natychmiastowego rozpoczęcia leczenia.

W tych razach zakład sanitarny winien najpóźniej do 7 dni zawiadomić o przyjęciu inwalidy powiatową komendę uzupełnień, podając dokładnie przyczynę przyjęcia. Powiatowa komenda uzupełnień orzeka w powyższych wypadkach o tem, czy inwalida ma prawo do leczenia na koszt Państwa.

§ 44. Leczenie inwalidy wojennego w zagranicznych zakładach sanitarnych (szpitalach, lecznicach, zdrojowiskach, uzdrowiskach) jest dopuszczalne tylko za zezwoleniem Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, w tych wypadkach, gdy specjalna komisja, złożona z szefa sanitarnego, względnie wyznaczonego przez niego zastępcę tego dowództwa okręgu korpusu, na terenie którego odnośny wojskowy zakład sanitarny się znajduje, z lekarza szpitala, w którym chory się leczy, oraz delegata szefostwa intendencji okręgu korpusu, stwierdzi, że przywrócenie inwalidzie zdrowia, uchronienie go przed kalectwem, względnie wyleczenie z tegoż, lub uratowanie mu zagrożonego życia jest możliwe tylko przez wysłanie inwalidy do leczenia poza granice Państwa.

§ 45. Inwalidzie wojennemu nie przysługuje prawo wyboru lekarza oraz zakładu sanitarnego.

§ 46. Powszechnym i innym zakładom sanitarnym, które, przyjąwszy inwalidę wojennego na leczenie w sposób, wyszczególniony w ustępie pierwszym § 43 niniejszego rozporządzenia, nie zawiadomiły o tem odnośnej powiatowej komendy uzupełnień w terminie, ustanowionym w ustępie drugim § 43, Skarb Państwa nie zwraca kosztów leczenia za cały czas aż do chwili zawiadomienia. Skarb nie zwraca również kosztów leczenia, jeżeli uprawniony do tego lekarz, nie stwierdził prawa inwalidy do leczenia na koszt Państwa.

§ 47. Koszty leczenia i wyżywienia inwalidy wojennego w cywilnym zakładzie sanitarnym, nie mającym charakteru powszechnego zakładu sanitarnego, mogą być pokryte tylko w wysokości cennika, jaki w tym czasie obowiązują w powszechnych zakładach sanitarnych, na pokrycie zaś nadwyżki, przekraczającej obowiązujący w zakładach powszechnych cennik, musi być każdorazowo uzyskane specjalne zezwolenie Ministra Spraw Wojskowych.

§ 48. Inwalida który z pominięciem postanowień, zawartych w § 40, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, poddaje się leczeniu w niewojskowym zakładzie sanitarnym lub zagranicznym, nie ma prawa do zwrotu kosztów na to leczenie nawet wtedy, gdy w myśl niniejszego rozporządzenia istniały warunki do przeprowadzenia takiego leczenia na koszt Państwa.

Niewojskowe zakłady sanitarne, które, poza wypadkiem, przewidzianym w § 43 niniejszego rozporządzenia, przyjęły do leczenia inwalidę wojennego z pominięciem warunków, zawartych w § 40, względnie w § 44 niniejszego rozporządzenia, nie mają prawa do zwrotu kosztów leczenia od Skarbu Państwa

§ 49. Inwalida wojenny, skierowany na leczenie do zakładu sanitarnego z zachowaniem postanowień, zawartych w § 40 i § 43, względnie § 44 niniejszego rozporządzenia, ma prawo odbyć podróż od miejsca swego zamieszkania do zakładu sanitarnego, tam i z powrotem, na koszt Państwa.

Inwalidzi wojenni oprócz niepocztylnych, niestosujący się do regulaminów, obowiązujących w zakładach sanitarnych, lub których życie wskutek choroby znajduje się w niebezpieczeństwie, mają być z tych zakładów wydaleny — bez prawa do zwrotu kosztów podróży powrotnej i podróży, jaką ewentualnie przedsięwzją, celem ponownego przyjęcia na leczenie do zakładów sanitarnych,

§ 50. Po ukończeniu leczenia, o ile wskutek tegoż nastąpiła zmiana zdolności zarobkowej, inwalida wojenny ma być niezwłocznie poddany oględzinom komisji wojskowo-lekarskiej, celem ponownego ustalenia stopnia utraty zdolności zarobkowej.

§ 51. Inwalida, który przez niewypełnienie zleceń lekarskich lub zaniedbywanie leczenia uniemożliwia takowe, lub mimo potrzeby leczenia, stwierdzonej przez uprawnionego do tego lekarza, leczeniu się nie poddaje, nie ma prawa do powyższej renty, do którejby go uprawniali pogorszenie stanu zdrowia, o ile to pogorszenie zostało spowodowane przez zaniedbanie leczenia.

Wszelkie podwyższenie renty takiemu inwalidzie może nastąpić w przyszłości dopiero po uprzednim stwierdzeniu przez komisję wojskowo-lekarską stopnia pogorszenia się zdrowia, spowodowanego zawinieniem przez inwalidę zaniedbaniem leczenia i odliczeniu go od stopnia ogólnej utraty zdolności zarobkowej. Stopień ten nie może być jednak nigdy uwzględniony przy wymierzaniu wyższej renty.

Rozdział V.

Protezy i aparaty ortopedyczne.

§ 52. Inwalida wojenny otrzymuje protezy i aparaty ortopedyczne na koszt Państwa, jeżeli ich potrzebuje w następstwie kalectwa nabytego wskutek przyczyn wyszczególnionych w art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

§ 53. Za potrzebne, w rozumieniu § 52 niniejszego rozporządzenia, uważa się protezy i aparaty ortopedyczne, za pomocą których można podnieść sprawność fizyczną inwalidy, usunąć lub zmniejszyć bóle, przeszkodzić pogorszeniu się kalectwa, lub wreszcie pokryć kalectwo inwalidy, o ile ono rzuca się w oczy.

§ 54. Na podstawie art. 34 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., protezy i aparaty ortopedyczne jako środki lecznicze, otrzymują na koszt Państwa także inwalidzi z utratą zdolności zarobkowej poniżej 15 procent, o ile za pomocą odpowiednich aparatów ortopedycznych można przeszkodzić pogorszeniu się kalectwa, nabytego wskutek przyczyn, wyszczególnionych w art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., lub uniknąć następstw tego kalectwa.

§ 55. O zaopatrywania inwalidy w protezę decyduje komisja protezowa, złożona z lekarzy i techników specjalistów. Komisje protezowe rozstrzygają, czy inwalidzi, zgłaszający się o aparaty ortopedyczne odpowiadają warunkowi wyszczególnionemu w § 52—decydują, jaki aparat jest w myśl § 53 i § 54 danemu inwalidzie potrzebny i są odpowiedzialne za to, aby inwalidom wydawane były tylko aparaty ortopedyczne, wykonane należycie i celowo.

Skład komisji protezowych, ich ilość i terytorjalny zakres działania uszczególniają osobne instrukcje Ministra Spraw Wojskowych.

§ 56. Inwalida wojenny z amputowaną jedną nogą otrzymuje jedną sztuczną nogę roboczą, mającą służyć do codziennego użytku jako pierwszą (I) i jedną sztuczną nogę kosmetyczną zapasową (II), która winna być tak wykonana, aby możliwie wiernie naśladowała nogę naturalną.

Ze względu na zawód można inwalidę, o ile sobie tego życzy, zaopatrzyć zamiast w jedną nogę sztuczną roboczą i jedną kosmetyczną, w dwie robocze lub w dwie kosmetyczne, z których to dwu nóg sztucznych roboczych lub kosmetycznych, zawsze uważa się jedną, wcześniej wydaną, za (I) a drugą za (II).

§ 57. Inwalida, pozbawiony obu nóg, otrzymuje podwójną ilość nóg sztucznych, należnych w myśl § 56 inwalidzie z amputowaną jedną nogą.

Inwalida z amputacją obu nóg, który przy pomocy protez może się tylko z trudem poruszać, otrzymuje jedną parę nóg sztucznych I, a nadto jeden wózek do poruszania się.

Inwalida, okaleczały w taki sposób, że z powodu tego kalectwa nie może poruszać się i u którego zastosowanie aparatów ortopedycznych jest wogóle niemożliwe, lub który mimo zastosowania aparatów ortopedycznych nie może chodzić, otrzymuje jeden wózek do poruszania się.

Blizsze szczegóły określi instrukcja Ministra Spraw Wojskowych.

§ 58. Przy pierwszym zaopatrzeniu w sztuczne nogi, inwalida otrzymuje bezpłatnie jedną parę zwykłego obuwia.

Do nóg sztucznych (I) zaopatrzonych w miejsce kopytka szczudłem, obuwia nie wydaje się, w tym wypadku inwalida otrzymuje obuwie przy wydaniu nogi sztucznej (II), o ile będzie ona z kopytkiem.

§ 59. Okaleczały na kończynach dolnych otrzymuje w razie potrzeby i na życzenie kule i laski w ilości, określonej przez komisję protezową.

§ 60. Inwalida z amputowaną jedną ręką otrzymuje jedną rękę sztuczną roboczą (I) z odpowiedniami do jego zawodu przyrządami chwytowymi i jedną dłoń sztuczną kosmetyczną, tak skonstruowaną, by mogła być przytwierdzoną do nasady ręki sztucznej roboczej.

Inwalida z amputowaną jedną ręką, który, ze względu na swój zawód, żadnych cięższych robót nie wykonuje, lub który, ze względu na rodzaj kalectwa, takich robót wykonywać nie może, otrzymuje jedną rękę sztuczną kosmetyczną (I), bez przyrządów chwytowych.

Inwalida z amputowaną jedną ręką, który wykonuje sprawnie swój zawód, będący środkiem jego utrzymania, za pomocą sztucznej ręki roboczej, i który byłby na wypadek zepsucia się tej ręki pozbawiony możliwości zarobkowania, może być zaopatrzony w drugą rękę sztuczną roboczą (II), jednak bez sztucznej dłoni.

Pod pojęciem ręki sztucznej roboczej i kosmetycznej rozumieć należy aparaty, które odpowiadają warunkom, stawianym w § 56 niniejszego rozporządzenia, sztucznym nogom roboczym i kosmetycznym.

§ 61. Inwalida, pozbawiony obu rąk otrzymuje w miejsce każdej utraconej ręki aparat przewidziany w § 60, z wyjątkiem rąk sztucznych roboczych (II), — ma on jednak prawo do zaopatrzenia w specjalne przyrządy chwytowe, mogące ułatwić spełnianie niezbędnych codziennych funkcji.

§ 62. Przy otrzymywaniu sztucznych rąk inwalida otrzymuje bezpłatnie jedną parę rękawiczek.

§ 63. Sztucznych palców, jako nie mających żadnego znaczenia praktycznego i kosmetycznego nie wydaje się.

§ 64. Inwalida, który utracił jedno oko, otrzymuje dwoje sztucznych oczu (I i II).

§ 65. Inwalidzi z ubytkami, niedowładami i zniszczeniami w stopach, i ze skróceniami kończyn dolnych ponad 3 cm., otrzymują jedną parę obuwia ortopedycznego (I).

Pod obuwem ortopedycznym rozumie się obuwie, wykonane na specjalnych kopytach. Para obuwia ortopedycznego składa się z dwóch trzewików ortopedycznych lub z jednego trzewika ortopedycznego i jednego zwykłego, zależnie od tego, czy kalectwo wymagające obuwia ortopedycznego dotyczy obu nóg, czy jednej.

Trzewiki, które są w ścisłej łączności z częściami składowymi aparatów ustalających, zalicza się również do obuwia ortopedycznego, a wydaje się je po jednej parze (I), która zależnie od tego, czy inwalida otrzymuje aparat ustalający na jedną nogę, czy na obie, składa się z jednego trzewika ortopedycznego i jednego zwykłego, lub z dwu ortopedycznych.

§ 66. Paski przepuklinowe, opaski na brzuch, aparaty podpierające, gorsety, aparaty ustalające, peloty na głowę, protezy szczęk, okulary i t. p., wydaje się w ilości pojedynczej (I).

§ 67. Wyszczególnione w § 65 i § 66 aparaty mogą być wydane w ilości podwójnej (I i II), jeżeli komisja protezowa uzna to za konieczne dla uniknięcia przerwy w zarabkowaniu inwalidy, na wypadek zepsucia się aparatu (I).

§ 68. Oprócz aparatów, wyszczególnionych w §§ 56—62 i §§ 64—66 niniejszego rozporządzenia, mogą być inwalidom wydawane także inne aparaty ortopedyczne, jakie komisja protezowa uzna za bezwzględnie potrzebne przy danym kalectwie, w ilości pojedynczej (I), lub podwójnej (I i II).

§ 69. Zaopatrywanie w aparaty ortopedyczne poraz pierwszy winno się odbywać po ukończonym doleczeniu, kiedy kalectwo i ogólny stan zdrowia umożliwiają celowe korzystanie z aparatu ortopedycznego i kiedy z całem prawdopodobieństwem można przypuścić, że w kalectwie nie zajdą w przeciągu przynajmniej 6 miesięcy po zaopatrzeniu w aparat ortopedyczny, takie zmiany, któreby wymagały wymiany aparatu na inny.

§ 70. Sztucznych nóg (II) i sztucznych rąk (II), o ile są przyznane, nie wydaje się prędzej, jak w 6 miesięcy po wydaniu takichże aparatów (I).

Wszystkie inne aparaty ortopedyczne (I i II), a w pewnych wypadkach i sztuczne nogi i ręce, mogą być wydawane równocześnie, o ile komisja protezowa nie zadecyduje inaczej.

§ 71. Aparat ortopedyczny powinien służyć inwalidzie na następujący okres czasu, mianowicie:

noga sztuczna robocza	3 lata
„ „ „ kosmetyczna	5 lat
ręka „ „ robocza	3 lata
„ „ „ kosmetyczna	6 lat
obuwie ortopedyczne	1 rok
gorset	3 lata
aparat podpórny	3 „
aparat ustalający	4 „
opaska na brzuch	3 „
opaska przepuklinowa	3 „
sztuczne oko	1 rok

Przy wydawaniu aparatów tutaj nie wyszczególnionych, komisja protezowa określa według własnego uznania długość czasu, na jaki dany aparat ma służyć, kierując się względami, podanemi w § 72 niniejszego rozporządzenia.

§ 72. Ustalone w § 71 okresy wytrzymałości mogą być dla poszczególnych aparatów przedłużone lub skrócone przez komisję protezową, o ile to będzie wskazane ze względu na jakość materiału, lub na przypuszczalnie więcej lub mniej intensywne używanie aparatu przy wykonywaniu zawodu przez inwalidę.

§ 73. Ponowne zaopatrzenie w aparat ortopedyczny na koszt Państwa może nastąpić, jeżeli komisja protezowa uzna, że aparat jest tak zniszczony, iż do naprawy więcej się nie nadaje w tym znaczeniu, że koszty naprawy przenosiłyby koszty nowego aparatu, lub jeżeli w kalectwie zajdą zmiany, wymagające zastosowania innego aparatu.

§ 74. Przed wydaniem nowego aparatu winien inwalida zniszczony aparat zwrócić, w przeciwnym bowiem razie może komisja protezowa odczołczyć wydanie nowego aparatu, najwyżej jednak na czas równyjący się 1/3 okresu czasu, na jaki uprzednio była ustalona wytrzymałość dla zniszczonego aparatu.

Zwrotowi nie ulegają: kule, laski, rękawiczki, sztuczne oczy, obuwie, wydane do nóg sztucznych i trzewiki zwyczajne z obuwia ortopedycznego.

§ 75. Ponowne zaopatrzenie na koszt Państwa w sztuczne dłonie kosmetyczne, rękawiczki, kule i laski, może nastąpić tylko równocześnie z ponownym zaopatrzeniem w te aparaty, do których zostały uprzednio wydane.

§ 76. Ponowne zaopatrzenie w obuwie do nóg sztucznych może nastąpić tylko za zwrotem kosztów i równocześnie z ponownym zaopatrzeniem w sztuczną nogę, do której zostało uprzednio wydane.

§ 77. Ponowne zaopatrzenie w obuwie ortopedyczne, składające się z jednego trzewika ortopedycznego i jednego zwykłego, odbywa się w ten sposób, że koszty trzewika ortopedycznego ponosi Państwo, zwykłego zaś inwalida.

§ 78. Jeżeli przez komisję protezową lub o jakikolwiek inny sposób zostanie stwierdzone, że zniszczenie aparatu zostało spowodowane przez złą wolę lub zaniedbanie inwalidy, będzie mu wydanie nowego aparatu na koszt Państwa odroczone, aż do czasu, do jakiego aparat winien był służyć. O ile takie zniszczenie dotyczy aparatu, który przetrwał już okres wytrzymałości, będzie wydanie na koszt Państwa nowego aparatu odroczone na czas, jaki zniszczony aparat wedle uznania komisji protezowej mógł być jeszcze służyć, — nie dłużej jednak, jak na czas równający się $\frac{1}{3}$ okresu wytrzymałości, określonego uprzednio dla zniszczonego aparatu.

Wydanie nowego aparatu w miejsce zniszczonego przez złą wolę lub zaniedbanie inwalidy może nastąpić bez odroczenia, jeżeli inwalida uiści z sumy kosztów aparatu część proporcjonalną do tego okresu czasu przez jaki ten aparat mógłby był jeszcze służyć.

§ 79. Naprawa aparatów ortopedycznych odbywa się na koszt Państwa, z wyjątkiem naprawy obuwia do nóg sztucznych i naprawy tych części obuwia ortopedycznego, które nie są w ścisłym związku z urządzeniem ortopedycznym tego obuwia. Jeżeli przez komisję protezową lub w inny jaki sposób będzie stwierdzone, że zepsucie aparatu ortopedycznego zostało spowodowane przez złą wolę lub zaniedbanie ze strony inwalidy, wszelkie koszty połączone z naprawą aparatu ortopedycznego, niewyluczając kosztów przejazdu inwalidy i transportu aparatu, ponosi inwalida.

§ 80. Wszelkie uszkodzenia aparatu ortopedycznego winien inwalida bezzwłocznie zgłaszać. Zniszczenie aparatu, z powodu niezgłoszenia przez inwalidę naprawy w odpowiednim czasie, będzie uważane jako spowodowane przez zaniedbanie ze strony inwalidy.

§ 81. Państwo zastrzega sobie prawo własności na wydanych protezach i aparatach ortopedycznych w każdym stadium ich używalności i może zażądać ich zwrotu, z wyjątkiem wyliczonych w ustępie 2 § 74 niniejszego rozporządzenia. Wobec tego aparaty ortopedyczne wydane przez Państwo, nie mogą być przez inwalidę sprzedane ani zamienione.

W razie sprzedaży aparatu będzie inwalida pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. W razie zamiany protezy lub aparatu bez zezwolenia komisji protezowej, będzie inwalida pozbawiony prawa do naprawy uszkodzeń do czasu, na jaki zamieniony aparat został wydany.

§ 82. Inwalidzi wojenni, pozostający na służbie w Wojsku Polskiem, jak również inwalidzi, zajmujący stałe stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, otrzymują protezy i aparaty ortopedyczne na koszt Państwa.

§ 83. Inwalida jest zobowiązany poddawać się wszelkim przymiarkom i próbom, jakie tylko będą potrzebne do należytego dopasowania mu aparatów ortopedycznych i do wyuczenia ich używania tych aparatów.

§ 84. Wykonywanie nowych aparatów ortopedycznych i ich naprawę uskutecznią na polecenie i pod kontrolą komisji protezowych wojskowe fabryki protez.

W razie potrzeby mogą komisje protezowe polecać wykonanie nowych aparatów ortopedycznych i naprawę aparatów ortopedycznych fabrykom prywatnym za zgodą Ministra Spraw Wojskowych. Koszty, połączone z zaopatrzeniem inwalidy w aparat ortopedyczny lub naprawą w fabryce prywatnej, nie mogą przewyższać kosztów, jakie byłyby połączone z zaopatrzeniem inwalidy w taki aparat lub naprawą, wykonanemi w fabryce wojskowej.

§ 85. Zwrot kosztów za aparaty ortopedyczne, sporządzone bez zezwolenia komisji protezowej w fabryce prywatnej, jak również za uskutecznione w ten sposób naprawy aparatów ortopedycznych, jest niedozwolony.

§ 86. Inwalidzie niewolno czynić w aparatach ortopedycznych żadnych zmian i przeróbek, nie wolno również samowolnie uskutekniać napraw, za wyjątkiem drobnych uszkodzeń, które zostaną określone w osobnej instrukcji.

Wszelkie uszkodzenia aparatów ortopedycznych, powstałe wskutek czynienia w nich zmian i przeróbek, lub wskutek uskuteknienia własnoręcznie, względnie w fabryce prywatnej bez zezwolenia komisji protezowej, ich naprawy, — pociągną za sobą skutki wyszczególnione w § 81 niniejszego rozporządzenia.

§ 87 (przejsiowy). Wszystkie aparaty ortopedyczne, wydane inwalidom do chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, mają służyć taki okres czasu, jaki był dla nich określony dotychczasowymi przepisami, względnie, jaki będzie dla nich dodatkowo określony przez komisję protezową na zasadzie § 72.

§ 88 (przejsiowy). Postanowienia, zawarte w §§ 75, 79, 80, 81 niniejszego rozporządzenia, obowiązują również w odniesieniu do aparatów ortopedycznych, wydanych do chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 89 (przejsiowy). Wydanie aparatów ortopedycznych, przyznanych a niewydanych przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, winno być zaniechane, o ile przyznanie ich sprzeczni się przepisom niniejszego rozporządzenia o czym winni być interesowani inwalidzi zawiadomieni.

§ 90 (przejsiowy). Obuwie do nóg sztucznych i obuwie ortopedyczne, składające się z jednego trzewika ortopedycznego i jednego zwykłego przyznane powtórnie, lecz niewydane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, winno być wydane bezpłatnie o ile nie zajdzie okoliczność przewidziana w § 89.

§ 91. Inwalidzi wojenni, odbywający podróże w sprawach zaopatrzenia w aparaty ortopedyczne, względnie ich naprawy, mają prawo do zwrotu kosztów podróży i utrzymania, unormowanych w rozdz. VII część I niniejszego rozporządzenia, tylko w tym wypadku, jeżeli podróż została odbyta na zlecenie odnośnych władz.

§ 92. Sposób postępowania przy zaopatrywaniu inwalidów wojennych w aparaty ortopedyczne i przy naprawie tych aparatów, określa szczegółowo instrukcja, jakie wyda Minister Spraw Wojskowych

Rozdział VI.

Komisje odwoławcze.

§ 93. Celem rozpatrywania i rozstrzygania odwołań od orzeczeń komisji wojskowo-laskarskich (§ 4), zatwierdzonych przez Ministra Spraw Wojskowych, względnie dowódcę okręgu korpusu, w przedmiocie ustalenia stopnia utraty zdolności zarobkowej oraz związku przyczynowego pomiędzy tą utratą a służbą wojskową ustanawia się: a) inwalidzką komisję odwoławczą przy Ministerstwie Spraw Wojskowych; b) okręgową inwalidzką komisję odwoławczą przy dowództwach okręgów korpusów.

§ 94. Prawo odwołania się do inwalidzkiej komisji odwoławczej przysługuje inwalidzie w przeciągu 60 dni od dnia, w którym doręczona mu została treść prawomocnego orzeczenia komisji wojskowo-laskarskiej.

§ 95. Do rozpatrywania i rozstrzygania odwołań od tych orzeczeń komisji wojskowo-laskarskich, które zatwierdzone zostały przez Ministra Spraw Wojskowych, właściwą jest inwalidzka komisja odwoławcza przy Ministerstwie Spraw Wojskowych. Do rozpatrywania i rozstrzygania odwołań od tych orzeczeń komisji wojskowo-laskarskich, które zatwierdzone zostały przez dowódców okręgów korpusów, właściwą jest okręgowa inwalidzka komisja odwoławcza przy tem dowództwie okręgu korpusu, w którym zatwierdzone zostało odnośne orzeczenie.

Inwalida może jednak prosić na piśmie, by jego odwołanie było rozpatrzone i rozstrzygnięte przez okręgową inwalidzką komisję odwoławczą przy dowództwie tego okręgu korpusu, na którego obszarze on w danej chwili mieszka. Prośbę tę rozstrzyga dowództwo tego okręgu korpusu, przy którym funkcjonuje komisja wojskowo-laskarska, od której orzeczenia wniesiono odwołanie, po porozumieniu się z dowódcą okręgu korpusu, na którego obszarze dotyczący inwalida mieszka. Dowódca okręgu korpusu może przychylić się do powyższej prośby inwalidy tylko w wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, np. ciężka choroba, znaczne oddalenie, trudności komunikacyjne i t. p. O ile odwołanie inwalidy poprzednio zostało odrzucone jedynie dla braku dowodów, stwierdzających przyczynowy związek cierpienia ze służbą wojskową, w razie przedstawienia tychże dowodów, inwalidzka komisja odwoławcza może powziąć odmienną decyzję bez przesłuchania inwalidy i świadków tylko na podstawie złożonych uzupełniających dowodów.

§ 96. Odwołania się jakoteż prośby na podstawie ustępu drugiego § 95 niniejszego rozporządzenia, wnosi się do powiatowej komendy uzupełnień miejsca stałego zamieszkania inwalidy, która przesyła podanie do właściwego dowództwa okręgu korpusu, a to ostatnie przekazuje je wraz ze wszystkimi aktami wprost okręgowej inwalidzkiej komisji odwoławczej, względnie w drodze służbowej inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych.

§ 97. W skład inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych wchodzi:

- a) przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wojskowych w stopniu generała brygady lub pułkownika z korpusu oficerów sądowych, względnie jego zastępca w jednym z tych stopni wojskowych — jako przewodniczący;
- b) przedstawiciel Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej;
- c) przedstawiciel Ministerstwa Skarbu;
- d) wojskowy lekarz sztabowy;
- e) lekarz, delegowany przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, względnie zastępcy wymienionych pod lit. b) — e), jako członkowie

Przewodniczącego, członków i zastępców inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych mianują na przeciąg 1 roku kalendarzowego odnośni Ministrowie stosownie do swej kompetencji.

§ 98. W skład okręgowej inwalidzkiej komisji odwoławczej wchodzi:

- a) przedstawiciel dowództwa okręgu korpusu w stopniu pułkownika, lub podpułkownika z korpusu oficerów sądowych, względnie jego zastępca w jednym z tych stopni wojskowych — jako przewodniczący;
- b) dwóch przedstawicieli właściwego urzędu wojewódzkiego, jeden z wydziału pracy i opieki społecznej i jeden lekarz z wydziału zdrowia publicznego;
- c) przedstawiciel właściwej izby skarbowej;
- d) wojskowy lekarz sztabowy, względnie zastępcy wymienionych pod lit. b) — d), jako członkowie.

Przewodniczącego, członków, oraz zastępców okręgowej komisji odwoławczej mianują na przeciąg 1 roku kalendarzowego: przewodniczącego i jego zastępców, oraz członka wymienionego pod d) oraz jego zastępcę — właściwy dowódca okręgu korpusu, wymienionych pod b) — właściwi wojewodowie, zaś wymienionych pod c) właściwi dyrektorzy izb skarbowych.

§ 99. Przewodniczący inwalidzkiej komisji odwoławczej, lub jego zastępca, wyznacza terminy posiedzeń, przewodniczy na takowych, kieruje obradami komisji i ostatni oddaje swój głos.

Członkowie obowiązani są stawić się na posiedzeniu komisji na skutek wezwania przewodniczącego lub jego zastępcy, brać udział w obradach komisji, wykonywać wszystkie czynności, wynikające z przynależności do komisji, jakie będą im polecone przez przewodniczącego, względnie jego zastępcę, członkowie komisji podpisują wraz z przewodniczącym protokoły posiedzeń oraz orzeczenia komisji.

§ 100. Referentem w inwalidzkiej komisji odwoławczej przy Ministerstwie Spraw Wojskowych jest delegat departamentu sanitarnego Ministerstwa Spraw Wojskowych, zaś w okręgowej inwalidzkiej komisji odwoławczej — delegat szefostwa sanitarnego odnośnego dowództwa okręgu korpusu. Referent nie wchodzi w skład komisji i nie głosuje.

§ 101. Inwalida, względnie jego prawny zastępca, może na posiedzeniach komisji za pozwoleniem przewodniczącego zabierać głos, celem udzielenia pewnych informacji i wyjaśnień, oraz stawiania wniosków.

§ 102. Inwalidzka komisja odwoławcza przesłuchuje inwalidę, może też przesłuchiwać świadków i rzeczowników, jeżeli to uzna za potrzebne. Posiedzenia jej są niejawne.

§ 103. Inwalidzka komisja odwoławcza w czynnościach swych kieruje się odnośnymi instrukcjami Ministra Spraw Wojskowych oraz obowiązującymi rozporządzeniami.

§ 104. Inwalidzka komisja odwoławcza może w swem orzeczeniu ustalić utratę zdolności zarobkowej zarówno w stopniu wyższym, lub niższym, aniżeli zostało ustalone w zakwestjonowanym orzeczeniu.

Ponadto inwalidzka komisja odwoławcza może w swem orzeczeniu ustalić także istnienie związku przyczynowego pomiędzy utratą zdolności zarobkowej, a służbą wojskową, jeżeli ten związek niesłusznie nie został uznany w zakwestjonowanym orzeczeniu — i odwrotnie, — może też ustalić brak takiego związku przyczynowego, jeżeli ten związek niesłusznie uznany został w zakwestjonowanym orzeczeniu.

Do ważności orzeczenia inwalidzkiej komisji odwoławczej wymagany jest udział wszystkich członków komisji, względnie ich zastępców. Orzeczenia zapadają bezwzględną większością głosów.

§ 105. W wypadkach wątpliwych, inwalida, na skutek postanowienia inwalidzkiej komisji odwoławczej, może być umieszczony, celem obserwacji, w zakładzie sanitarnym na koszt Skarbu Państwa, z tem jednakże, że, jeżeli odwołanie okaże się zupełnie nieuzasadnione, koszty, związane z pobytem jego w zakładzie sanitarnym, zostaną mu w drodze administracyjnej stracone z pobieranej przez niego renty. Sposób umieszczania i rodzaj wyżywienia inwalidów w zakładach sanitarnych normuje osobne rozporządzenie.

§ 106. Orzeczenie inwalidzkiej komisji odwoławczej staje się prawomocne natychmiast po ogłoszeniu i, o ile samo orzeczenie inaczej nie stanowi, ma skutek od tego czasu, od którego inwalidzie przysługiwałoby prawo do zaopatrzenia w myśl ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i niniejszego rozporządzenia.

§ 107. W przedmiocie diet i kosztów podróży, względnie zwrotu utraconego zarobku osób, biorących udział w posiedzeniach inwalidzkiej komisji odwoławczych, stanowi rozdział VII, część I niniejszego rozporządzenia.

§ 108. Inwalidom, których odwołanie choćby tylko częściowo na ich korzyść zostało rozstrzygnięte, przysługuje prawo do diet i zwrotu kosztów podróży z miejsca ich zamieszkania na miejsce urzędowania komisji tam i z powrotem według postanowień rozdziału VII, cz. I niniejszego rozporządzenia.

§ 109 (przejęciowy) Inwalidzi, którym zawiadomienie o prawomocnem orzeczeniu komisji wojskowo-lekarskich zostało doręczone przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia, mają prawo wnieść odwołanie w przeciągu 60 dni, licząc od dnia ogłoszenia tegoż.

Rozdział VII.

Koszty podróży i utrzymania.

§ 110. Inwalidzie wojennemu, odbywającemu podróż w myśl art. 50 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., przysługuje:

- a) zwrot kosztów podróży koleją, statkiem lub podwodą;
- b) utrzymanie w naturze w czasie trwania podróży, w zakładzie inwalidzkim lub gospodarstwie, o ile te znajdują się w miejscowości, do której inwalida odbył podróż.

§ 111. Obliczanie czasu przy podróżach inwalidów wojennych odbywa się według przepisów obowiązujących przy podróżach służbowych funkcjonariuszów państwowych.

§ 112. Zwrot kosztów podróży II klasą kolei żelaznej i I klasą na statkach dwuklasowych, przysługuje inwalidom wojennym, pobierającym dodatek kwalifikacyjny 50 proc., oraz inwalidom, pobierającym dodatek dla ciężko poszkodowanych; wszyscy inni otrzymują zwrot kosztów przejazdu III klasą kolei żelaznej, lub drugą klasą na statkach dwuklasowych.

O ile istnieją postanowienia ulgowe, otrzymuje inwalida odpowiednio obniżony zwrot kosztów przejazdu.

§ 113. Inwalida wojenny może używać na koszt Państwa tylko zwyczajnych pociągów osobowych.

§ 114. Zwrot kosztów dorozżki, według obowiązującej w danem mieście taryfy, uwzględnia się tylko inwalidom amputowanym obustronnie na kończynach górnych lub dolnych, umyślowo chorym i ociemniałym i to wówczas, gdy odległość stacji kolejowej od miejsca urzędu wzywającego, wynosi nie mniej, aniżeli 1 km.

§ 115. Za odbytą podróż kołową zwraca się koszty według przepisów, obowiązujących przy podróżach służbowych funkcjonariuszów państwowych. Zwrot za przejazd podwodą skutecznia się, o ile odległość miejsca zamieszkania inwalidy od właściwego urzędu lub najbliższej stacji kolejowej wynosi więcej, aniżeli 3 km. Do zwrotu kosztów podróży podwodami poniżej 3 km., mają prawo tylko inwalidzi wymienieni w § 114 niniejszego rozporządzenia.

§ 116. O ile inwalida nie korzysta w czasie trwania podróży z utrzymania w naturze, przysługuje mu zwrot kosztów utrzymania (diety) urzędnika XII stopnia służbowego, według przepisów, obowiązujących przy podróżach służbowych funkcjonariuszów państwowych.

§ 117. Czas przebywania inwalidy odbywającego podróż w miejscowości właściwego urzędu, w której nie znajduje się żaden zakład, mogący dać inwalidzie utrzymanie w naturze nie może trwać dłużej jak 1 dzień, nie wliczając w to samej podróży. Wyjątek stanowią te wypadki, co do których uzna właściwy urząd konieczność dłuższego pozostania inwalidy.

§ 118. Osoby towarzyszące inwalidom niedolężnym, umysłowo chorym, albo ociemniałym, otrzymują zwrot kosztów samej tylko podróży.

§ 119. Każdy rachunek kosztów podróży musi być przedłożony w ciągu dni 14, opatrzonej klauzulą władzy, wzywającej inwalidę w sprawach zaopatrzenia, stwierdzającej konieczność odbycia podróży i ewentualnego użycia środków komunikacyjnych, jeżeli czas trwania podróży, tudzież jej uzasadnienie w myśl art. 50 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.

Wypłatę uskutecznia się na podstawie oddzielnej instrukcji.

§ 120. Przeciw odmowie przyznania policzonych w rachunku należności, może inwalida (osoby z § 118) wnieść w ciągu 14 dni przedstawienie do władzy naczelnej, która rozstrzyga ostatecznie.

§ 121. (przejęciowy). Rachunki kosztów podróży, odbytych przed dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, winny być wniesione w ciągu 60 dni, licząc od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia, do właściwej powiatowej komendy uzupełnień.

§ 122. Przewodniczącemu, członkom inwalidzkich komisji odwoławczych, jakoteż ich zastępcom, (Rozdział VI), nie przysługuje prawo do wynagrodzenia pieniężnego za udział w posiedzeniach komisji.

§ 123. Rzecznikowi, powołanym przez inwalidzką komisję odwoławczą (Rozdział VI), należą się diety i zwrot kosztów podróży w wymiarze, określonym dla urzędników państwowych VI stopnia służbowego.

Wezwanym przez inwalidzką komisję odwoławczą świadkom, żyjącym z zarobku dziennego, należy się zwrot utraconego zarobku, jeżeli w przeciwnym razie ponieśliby dotkliwy uszczerbek w swoim utrzymaniu. Świadkowie zamieszkani mają prawo do zwrotu tylko koniecznych kosztów podróży. Jeżeli jednak świadkowie przesłuchani zostali przez komisję na żądanie inwalidy, to należy się im zwrot kosztów podróży i utraconego zarobku, pod warunkiem poprzednio określonym, tylko wtedy, jeżeli odwołanie zostało choćby częściowo rozstrzygnięte na korzyść inwalidy. Przyznanie i ustalenie wysokości kosztów podróży, względnie utraconego dziennego zarobku, należy do inwalidzkiej komisji odwoławczej.

Koszty podróży, diety i utracony dzienny zarobek wypłaca się na podstawie zaświadczeń potwierdzonych przez przewodniczącego, inwalidzkiej komisji odwoławczej, względnie jego zastępcę

C Z E Ś Ć II.

Zaopatrzenie pozostałych.

Rozdział I.

Prawo do zaopatrzenia.

§ 124. Prawo do zaopatrzenia ze strony Państwa mają:

- a) pozostali po inwalidach wojennych,
- b) pozostali po poległych,
- c) pozostali po zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

Za poległego uważa się tego, kto poległ w walce orężnej z nieprzyjacielem, w której brał udział.

Śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, jeżeli nastąpiła:

- 1) wskutek działań wojennych, w których zmarły osobiście bezpośrednio brał udział;
- 2) wskutek chorób zakaźnych, panujących w wojsku, lub w miejscu służbowego pobytu;
- 3) wskutek doznanego wypadku lub kalectwa (choroby), będącego w związku i z powodu właściwości pełnionych czynności służbowych w wojsku, lub też wskutek kalectwa (choroby), którego pogorszenie i, w dalszej konsekwencji przyspieszenie śmierci, spowodowane było właściwościami tej służby.

Prawo do zaopatrzenia ze strony Państwa przysługuje także po zmarłym w niewoli, jeżeli dostał się on do niej nie z własnej winy i, o ile śmierć w niewoli nie była wynikiem zawinionej, a udowodnionej przez władzę, działalności zmarłego.

W wypadkach samobójstwa przysługuje pozostałym zaopatrzenie tylko wtedy, gdy samobójstwo było następstwem zaburzenia umysłu, spowodowanego służbą wojskową, a winno być stwierdzone świadectwem lekarza (szpitala), potwierdzonym przez lekarza wojskowego lub powiatowego (okręgowego), albo zaświadczeniem dowódcy, lub zeznaniami wiarygodnych świadków.

§ 125. Pozostali po inwalidzie winni przedłożyć metrykę śmierci zmarłego.

Okoliczność, że zmarły poległ, winna być stwierdzona zaświadczeniem dowódcy tego oddziału wojskowego (formacji, zakładu), w którym poległy służył czynnie bezpośrednio przed śmiercią. Gdy okoliczność powyższa nie może być stwierdzona przez władzę wojskową (lit. d) art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), może być ona udowodniona zeznaniami wiarygodnych osób.

Okoliczność, że śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, winna być stwierdzona, a to:

- 1) okoliczność, wymieniona w § 124 pod 1), — zaświadczeniem właściwego dowódcy (ustęp 2) nadto świadectwem lekarza lub zakładu leczniczego, potwierdzonem przez lekarza wojskowego lub powiatowego (okręgowego);
- 2) okoliczność, wymieniona w § 124 pod 2), — świadectwem lekarza wojskowego (szpitala), względnie lekarza powiatowego (okręgowego);
- 3) okoliczność, wymieniona w § 124 pod 3), — zaświadczeniem właściwego dowódcy, względnie świadectwem lekarza (szpitala), potwierdzonem przez lekarza wojskowego lub powiatowego (okręgowego).

Okoliczność śmierci w niewoli winna być stwierdzona metryką śmierci, lub orzeczeniem sądownym, uznającym daną osobę za zmarłą, a nadto zaświadczeniem właściwego dowódcy oddziału (formacji, zakładu), stwierdzającym, że zmarły dostał się do niewoli bez własnej winy.

Zaświadczenia i dowody powinny być dostarczone przez osobę roszcującą pretensje do zaopatrzenia. Dowody, dotyczące służby wojskowej, tudzież takie, które dla strony są nieprzystępne, zbiera władza, przyznająca i wymierzająca zaopatrzenie.

§ 126. Osoby, wyszczególnione w art. 3 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., ubiegające się o zaopatrzenie, mają przedłożyć właściwej władzy, przyznającej i wymierzającej zaopatrzenie, podanie o przyznanie zaopatrzenia, do którego — poza dowodami, wymienionymi w § 125 — winny dołączyć:

a) Wdowa:

- 1) metrykę ślubu;
- 2) zaświadczenie właściwego urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, stwierdzające, że zmarły utrzymywał ją przed śmiercią, i prowadził z nią wspólne gospodarstwo. Wdowa zaś separowana lub rozwiedziona winna dołączyć orzeczenie właściwego sądu, stwierdzające, że zmarły był obowiązany do jej utrzymania.

Zaopatrzenie w wymiarze 50 proc. otrzymuje wdowa w rozumieniu art. 14 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., jeżeli udowodni zaświadczeniem urzędu gminnego potwierdzonem przez władzę administracyjną I instancji, że zajmuje się osobiście wychowaniem przynajmniej dwojga swoich dzieci w wieku poniżej lat 15, albo też, że nie może zarabiać $\frac{1}{3}$ przeciętnych zarobków zdrowej kobiety w danym zawodzie i w danej miejscowości i to udowodni świadectwem lekarza powiatowego (okręgowego).

b) Dzieci ślubne:

- 1) metrykę chrztu (urodzenia);
- 2) zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, stwierdzające, że są stanu wolnego i że nie zarobkują samodzielnie;
- 3) gdy przekroczyły 18 rok życia — świadectwo lekarza powiatowego (okręgowego), stwierdzające trwałą lub czasową, zupełną niezdolność do zarobkowania (100 proc.), tudzież zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, że nieposiadają środków utrzymania;
- 4) dowód śmierci matki, gdy roszczą pretensje do 30 proc. zaopatrzenia (art. 17 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

c) Dzieci nieślubne:

- 1) orzeczenie właściwego sądu, stwierdzające ojcostwo zmarłego i obowiązek utrzymania dziecka;
- 2) dowody wyszczególnione pod b)

d) Dzieci adoptowane:

- 1) akt adoptacji;
- 2) dowody wyszczególnione pod b).

e) Rodzice:

- 1) zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, stwierdzające, że poza zmarłym, nie posiadają oni innych dzieci, będących w stanie dać im utrzymanie, albo, że zmarły utrzymywał ich za życia, ponieważ pozostałe dzieci nie są w stanie dawać im utrzymanie;

- 2) zaświadczenie urzędu gminnego, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji stwierdzające, że nie posiadają żadnego majątku, tak ruchomego, jakoteż i nieruchomości, tudzież świadectwo lekarza powiatowego (okręgowego), stwierdzające ich zupełną niezdolność do zarabkowania (100 proc)

§ 127. Sieroty, pozostałe po poległych lub zmarłych osobach płci żeńskiej, których śmierć pozostaje w związku ze służbą wojskową, mają prawo do zaopatrzenia:

- 1) gdy ojciec ich nie żyje i nie pozostawił im żadnego ruchomego, ani nieruchomości majątku;
- 2) gdy ojciec ich wprawdzie żyje, jednakowoż z powodu zupełnej niezdolności do zarabkowania (100%), nie może spełniać ciężącego na nim obowiązku utrzymania dzieci.

Okoliczność pod 1), powinna być stwierdzoną zaświadczeniem urzędu gminnego, potwierdzonem przez władzę administracyjną I instancji, okoliczność zaś pod 2), świadectwem lekarza powiatowego (okręgowego).

§ 128. Po otrzymaniu podania o przyznanie zaopatrzenia przesyła władza przyznająca i wymierzająca zaopatrzenie, osobie, roszczącej pretensję do zaopatrzenia, wzór deklaracji (załącznik Nr. 3), celem wypełnienia i podpisania, za zwrotem.

§ 129. Pozostali po inwalidach, którzy w chwili śmierci pobierali zaopatrzenie inwalidzkie, nie potrzebują przedkładać tych dowodów, które przedłożył już inwalida, ubiegając się o zaopatrzenie inwalidzkie.

Rodzinom inwalidów, przebywających na koszt Skarbu Państwa w zakładach (art. 33, 47 i 48 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), przysługują właściwa władza skarbowa zaopatrzenie z urzędu po otrzymaniu zawiadomienia z odpowiedniego zakładu o przyjęciu do niego inwalidy (§ 21).

O dostarczenie dokumentów, potrzebnych dodatkowo do przyznania i wymiaru zaopatrzenia, wyzywa władza skarbową rodzinę inwalidy.

§ 130. W imieniu osób, chorych umysłowo, wnoszą podanie o zaopatrzenie i podpisują deklarację — ich kuratorowie, w imieniu dzieci małoletnich — matka (ojciec) lub prawni opiekunowie. Podanie winno zawierać dokładny adres osoby, ubiegającej się o zaopatrzenie.

§ 131. Po przedłożeniu deklaracji stwierdza władza skarbowa prawdziwość danych, w niej zawartych, a gdy stosunki osoby, ubiegającej się o zaopatrzenie, nie są jej znane, przekazuje deklarację do stwierdzenia władzy administracyjnej I instancji.

W przedmiocie wypełnienia, przedkładania i zatwierdzenia deklaracji, mają zastosowanie postanowienia, zawarte w § 18, ust. 2, tudzież w §§ 19 i 20.

Rozdział II.

Renty wdowie, sieroce i rodzicielskie.

§ 132. Podstawą wymiaru zaopatrzenia dla pozostałych po osobach w § 124, lit. b), c), tudzież po osobach zmarłych w niewoli i inwalidach, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, jest renta zasadnicza inwalidy X kategorii, wraz z przywiązany do niej dodatkami kwalifikacyjnym, o ile zmarły go już pobierał, względnie przysługiwałby zmarłemu na podstawie art. 10 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (§§ 11 — 14 niniejszego rozporządzenia).

Dla pozostałych po inwalidzie, którego śmierć nie znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, oblicza się rentę w stosunku do renty, należnej inwalidzie przed śmiercią.

Przy wymiarze zaopatrzenia dla pozostałych nie uwzględnia się dodatku dla ciężko poszkodowanych i dodatku na pielęgnację.

§ 133. Dodatek drożyzniany (art. 18 i 20 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) oblicza się przy wymiarze renty pozostałym w ten sposób, że do obliczonej w myśl § 132 niniejszego rozporządzenia, renty wdowie (sieroce, rodzicielskiej), dodaje się odpowiadający procent (50%, wzgl. 30%, wzgl. 20%) dodatku drożyznianego, obliczonego od renty zasadniczej inwalidy samotnego X kategorii, względnie od renty zasadniczej, jaka zmarłemu za życia przysługiwała.

Ułamek marek przy wypłacie nie uwzględnia się.

W wypadku przesiedlenia się osoby, uprawnionej do zaopatrzenia, do innej klasy miejscowości, stosuje się postanowienia § 17 ust. 1 i 3 niniejszego rozporządzenia.

§ 134. Suma rent, pobieranych przez pozostałych, nie może przekraczać renty zasadniczej wraz z ewentualnym dodatkiem kwalifikacyjnym i dodatkiem drożyznianym inwalidy samotnego X kategorii z uwzględnieniem miejscowości zamieszkania pozostałych (art. 21 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

W pierwszym rzędzie wymierza się pozostałej wdowie należną w myśl ustawy rentę, następnie pozostałym dzieciom ślubnym; jeżeli jest więcej dzieci ślubnych, tak, że ich renty wraz z rentą wdową przekroczyłyby granicę, ustaloną w ustępie pierwszym, rozdziela się pozostałą po wymierzeniu renty wdowej sumę, w równej wysokości na każde dziecko. Tak wymierzona renta sieroca wzrasta następnie, ale w każdym razie tylko do wysokości ustawą przewidzianej (art. 17 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) jeżeli ktoreś z dzieci ubędzie, to znaczy, jeżeli, ktoreś z nich przekroczy wiek, art. 17 ustawy przewidziany, lub z innej przyczyny prawo do zaopatrzenia utraci, albo też — gdy umrze, lub utraci prawo do renty pozostała wdowa (art. 25 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

O ile renty powyższe, razem wzięte, nie przekraczają granicy ustalonej w ustępie pierwszym, pozostałą kwotę rozdziela się pomiędzy dzieci nieslubne, poczem dopiero, o ile pozostaje jeszcze reszta, rozdziela się ją pomiędzy dzieci adoptowane, a w ostatnim rzędzie pomiędzy pozostałych rodziców. Postanowienie zawarte w ustępie drugim, ma też zastosowanie do dzieci nieslubnych, adoptowanych i do rodziców.

§ 135. Rentę wdową, sierocą i rodzicielską, przyznaje się:

- a) po osobach, zmarłych w czynnej służbie wojskowej — od 1 dnia następującego po terminie, za który osoby te pobrały uposażenie czynne;
- b) po osobach, zmarłych po zwolnieniu ich z czynnej służby wojskowej bez zaopatrzenia inwalidzkiego — od dnia, następującego po dniu ich śmierci;
- c) po inwalidach, pobierających zaopatrzenie — od 1 dnia miesiąca, następującego po ich śmierci, a to pod warunkiem, że zachodzą okoliczności z art. 4 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.

Dzieciom, które przysły na świat po śmierci ojca, przyznaje się zaopatrzenie od dnia następującego po dniu urodzenia.

Rentę za okres czasu krótszy, aniżeli 1 miesiąc, oblicza się w ten sposób, że rentę miesięczną dzieli się przez 30 i mnoży przez odnośną ilość dni.

§ 136. W kwestji przyznawania i wymierzania zaopatrzenia dla pozostałych mają zastosowanie postanowienia, zawarte w §§ 31 — 32 niniejszego rozporządzenia.

Rozdział III.

Zapomoga pogrzebowa.

§ 137. O przyznanie zapomogi pogrzebowej (art. 1 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.) należy wnieść prośbę do właściwej Izby Skarbowej (§ 31).

Do prośby należy dołączyć:

- a) po poległych i zmarłych w oddziałach wojskowych (zakładach) — zaświadczenie dowództwa oddziału (zakładu), że pogrzeb nie odbył się na koszt tego oddziału (zakładu);
- b) po zmarłych w innych warunkach — zaświadczenie zwierzchności gminnej, potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji, że pogrzeb nie odbył się na koszt Państwa lub samorządu.

Ponadto dołączyć należy metrykę śmierci, o ile takowa nie została już dołączona do podania o przyznanie zaopatrzenia (§ 127), tudzież potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji zaświadczenie zakładu pogrzebowego, lub urzędu gminnego, że petent pokrył koszty pogrzebu, wreszcie, o ile zmarły nie pobierał zaopatrzenia inwalidzkiego — zaświadczenie lekarza (zakładu), potwierdzone przez lekarza wojskowego, lub powiatowego (okręgowego), że śmierć zmarłego stoi w związku przyczynowym z jego odbytą służbą wojskową.

§ 138. Podstawą wymiaru zapomogi pogrzebowej jest pełna renta samotnego inwalidy X kategorii, obliczona według nieścisłości, w której odbył się pogrzeb zmarłego.

Do zapomogi pogrzebowej ma zastosowanie § 32 niniejszego rozporządzenia.

CZĘŚĆ III.

Postanowienia ogólne.

Rozdział I.

Zgaśnięcie i zawieszenie prawa do zaopatrzenia.

§ 139. W wypadku przewidzianym w art. 25 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. lit. a), gaśnięcie prawo do zaopatrzenia z ostatnim dniem tego miesiąca, w którym nastąpiła śmierć osoby, uprawnionej do zaopatrzenia.

W wypadku przewidzianym w art. 25 cyt ustawy, lit. b), gaśnie prawo do zaopatrzenia z ostatnim dniem tego miesiąca, w którym uprawomocnił się wyrok właściwego sądu.

§ 140. Osoby, które w myśl art. 27 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. wybrały zaopatrzenie korzystniejsze dla siebie, tracą prawo do zaopatrzenia pieniężnego na mocy ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i z dnia 4 sierpnia 1922 r., z ostatnim dniem miesiąca, w którym złożyły na piśmie odpowiednie oświadczenie.

Osoby, które objawiają chęć pobierania zaopatrzenia na mocy powyższych ustaw, a pobierają zaopatrzenie inne, otrzymują zaopatrzenie pieniężne od 1 dnia miesiąca następującego, po złożeniu na piśmie odpowiedniego oświadczenia.

§ 141. W razie ponownego zamążpójścia (art. 15 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.) traci wdowa prawo do zaopatrzenia z ostatnim dniem miesiąca, w którym zawarła ponownie związek małżeński, natomiast dzieci jej prawa do zaopatrzenia nie tracą.

§ 142. Osoby, które zrzekły się zaopatrzenia, a następnie zażądają go ponownie, powinny złożyć odpowiednie oświadczenie na piśmie i otrzymają zaopatrzenie ponownie od 1 dnia miesiąca, następującego po dniu złożenia podania.

§ 143. W razie utraty prawa obywatelstwa polskiego (art. 26 ustawy z dnia 18 marca 1921 r., lit. d), zawieszają się wypłatę zaopatrzenia pieniężnego z ostatnim dniem miesiąca, w którym dana osoba ustraciła to prawo.

Ponowne odzyskanie obywatelstwa polskiego winno być stwierdzone zaświadczeniem powołanej do tego władzy. Ponowną wypłatę zaopatrzenia uskutecznią się od 1 dnia miesiąca następującego po dniu, w którym dana osoba uzyskała ponownie obywatelstwo polskie.

§ 144. Osobie, która prawomocnym wyrokiem sądu skazana została na więzienie za taki czyn karygodny, który nie pociągnął za sobą utraty prawa do zaopatrzenia, zawieszają się zaopatrzenie pieniężne (z wyjątkiem dodatku dla ciężko poszkodowanych) przez ten czas, na jaki została zasądzona. Obliczenie uskutecznią się według zasad, podanych w §§ 21 i 23 niniejszego rozporządzenia. Zawieszenie wypłaty zaopatrzenia następuje dopiero wtedy, gdy wyrok sądowy uzyskał prawomocność.

§ 145. Okoliczność z art. 5 ustawy z dnia 4 marca 1922 r., lit. f), stwierdza odnośna władza skarbową z urzędu. O zawieszeniu wypłaty z powodu tej okoliczności zawiadamia władza skarbową osobę zainteresowaną.

Częściowe lub zupełne zawieszenie wypłaty zaopatrzenia pieniężnego (z wyjątkiem dodatku dla ciężko poszkodowanych) rozpoczyna się od 1 dnia miesiąca, następującego po zaistnieniu okoliczności, z powodu których następuje zawieszenie; ponowna wypłata, względnie częściowe podwyższenie rozpoczyna się od 1 dnia miesiąca, następującego po zmianie warunków materialnych.

§ 146. Sierotom, umieszczonym w zakładzie wychowawczym na koszt Państwa (art. 19 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.), zawieszają się wypłatę renty z ostatnim dniem miesiąca, w którym to nastąpiła. Ponowna wypłata następuje od 1 dnia miesiąca, następującego po dniu opuszczenia zakładu wychowawczego.

Rozdział II.

Przepisy końcowe.

§ 147. (przejściowy). Osoby, które przy armjach b. państw zaborczych, pełniły służbę pomocniczą w czasie, ustalonym w art. 2, lit. c) ustawy z dnia 18 marca 1921 r., na zasadzie ustaw o osobistych świadczeniach wojennych, tudzież pozostali po takich osobach, mają prawo do zaopatrzenia na zasadzie ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. w tym tylko wypadku, gdy przy tych samych warunkach miały prawo do zaopatrzenia takie, jakie przysługiwało inwalidom wojennym i pozostałym w b. państwach zaborczych.

§ 148. Zaopatrzenie pieniężne wypłaca się miesięcznie zgóry, na imię osoby, uprawnionej do zaopatrzenia, względnie jej prawnego zastępcy.

§ 149. (przejściowy). Osobom, które po dniu 1 maja 1921 r., pobrały jakiegokolwiek zaliczki na renty, będą pobrane kwoty zaliczone na poczet zaopatrzenia pieniężnego, przysługującego im na zasadzie ustawy z dnia 18 marca 1921 r. i ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. Żanim osoby te otrzymają pełne, należne im zaopatrzenie, będą przejściowo pobierać nadal zaliczki, w wymiarze obowiązującym przed ogłoszeniem niniejszego rozporządzenia.

§ 150. (przejściowy). Do czasu utworzenia odnośnych wydziałów izb skarbowych w Krakowie, Poznaniu i Warszawie, przyznawanie i wymiar rent inwalidom wojennym należeć będzie do dowództw okręgów korpusów.

W przedmiocie przyznawania i wymierzania rent pozostałym do czasu przejścia tych agend przez izby skarbowe stanowi oddzielne rozporządzenie.

§ 151. Rozporządzenie wykonawcze do art. 4 lit. g) i h) ustawy z dnia 18 marca 1921 r. zostanie wydane oddzielnie. Oddzielnie wydane zostanie również rozporządzenie w sprawie zaopatrzenia osób, przebywających poza granicami Państwa.

§ 152. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych: Sosnkowski

Kierownik Ministerstwa Skarbu: B. Markowski

Minister Pracy i Opieki Społecznej: L. Darowski

Wzór.

Załącznik Nr. 1 do § 4
rozp. wykon. do ustawy o zaop.
inwalidów poz. 132 (Dz. U. Nr. 20.23).

Z E Z N A N I E.

(nazwiska i imiona) złożone w _____ (podać

Urząd) w obecności _____

Podpisani _____

Przynależni do: 1) _____ 2) _____

(podać gminę i powiat), niekarani dotychczas sądowo, zeznają niniejszym że inwalida _____ nabawił się kalectwa (choroby) w czasie swej służby wojskowej w _____ (patrz: uwaga) _____

co podpisani stwierdzili naocznie, przebywając wówczas w _____

Podpisani nie pozostają do inwalidy _____ w żadnym stosunku pokrewieństwa i powinowactwa

Podpisani są świadomi tego, że za fałszywe zeznanie grozi im odpowiedzialność sądowo-karna. _____ 192 _____

(Podpisy świadków).

Stwierdzam:

a) własnoręczność podpisów świadków;

b) według oświadczenia sądu (prokuratora) w _____ z dnia _____ 19____ r., L____, że wymienieni świadkowie nie byli karani (byli karani za przekroczenia, zbrodnie, występki z art. _____ K. K. _____) oraz nie znajdują się pod śledztwem (są w śledztwie pod zarzutem przewinienia _____);

c) że władzy administracyjnej instancji nie są znane dane, stawiające w wątpliwość wiarygodność świadków.

(pieczęć i podpis — Starosty, Komisarza Policji, Komisarza Rządu i t. p.).

dnia _____ 192____ r.

U w a g a: 1) W rubryce: „przynależni do _____ wpisują osoby wojskowe swój przydział taktyczny.

2) Świadkowie zeznają, wśród jakich okoliczności inwalida nabawił się kalectwa (choroby) n. p.: „został ranny w walkach pod Lwowem, przebywał w szpitalu (zakładzie leczniczym) jako chory na _____, był transportowany jako ranny (chory) w drodze do _____ i t. p.

Należy podać możliwie ścisłą datę wypadku, który spowodował kalectwo (chorobę). 3) Lit. b) odnośnie stwierdzenia karalności świadków i przebywania ich pod śledztwem, wypełnia władza administracyjna i instancji po nadejściu informacji od sądu (prokuratora).

W z ó r.

Załącznik Nr. 2 do § 18
rozp. wykonaw. do ustawy o zaop.
inwalidów poz. 132 (t. z. U. Nr. 20.21).

D E K L A R A C J A

do wymiaru dodatku drożynianego i wypłaty renty inwalidzkiej w myśl ustawy z dn. 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32.21, poz. 195) i ustawy z dn. 4 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67.22, poz. 608), złożona przez:

1. Imię i nazwisko _____
2. Przynależność państwowa _____
3. Kategoria inw. i Nr. książeczki inwalidzkiej _____
4. Stałe miejsce zamieszkania (miejscowość, gmina i powiat) _____
5. Stan (samotny, żonaty; — podać imię żony) _____
6. Czy inwalida zajmuje posadę państwową (samorządową) lub cywilną i jakie pobiera uposażenia miesięczne (w służbie państwowej podać stopień służbowy)? _____
7. Czy i jaki posiada majątek nieruchomy (ruchomy) i wysokość dochodu miesięcznego _____
8. Czy został umieszczony na koszt Państwa w zakładzie inwalidzkim (dla umysłowo chorych i w jakim czasie)? _____
9. Czy żona zajęta jest w służbie państwowej (samorządowej) i jaki posiada stopień służbowy) _____
10. Ilość dzieci (imiona i rok urodzenia)? _____
11. Ile dzieci, w wieku ponad lat 18, uczęszcza do szkół publicznych i w jakich zakładach się uczą? _____
12. Ile dzieci, w wieku, ponad lat 18, nie może się utrzymywać samodzielnie i dlaczego? _____
13. Ile dzieci, poniżej lat 18, zawarło związek małżeński? _____
14. Powody, dla których żona — inwalida utrzymuje wyjątkowo męża i dzieci? _____
15. Czy prowadzi (prowadził przed kalectwem) z żoną wspólne gospodarstwo; jeżeli separowany z żoną (rozwódziona), czy i na podstawie jakiego wyroku sądowego jest obowiązany do utrzymania żony (ewentualnie dzieci)? _____

(podpis inwalidy, lub jego kuratora).

_____ dnia _____ 192 ____ r.

Prawdziwość danych, zawartych w deklaracji, stwierdzam własnoręcznym podpisem
(pieczęć)

(podpis Dowódcy P. K. U., Komisarza Policji, Starosty i t. p. władzy
administracyjnej lub wojskowej).

_____ dnia _____ 192 ____ r.

U w a g a: ad 10 dołączyć metryki; ad 11 dołączyć zaświadczenia szkoły; ad 12 i 14 dołączyć świadectwa lekarskie; ad 14 dołączyć wyrok sądowy.

Załączniki powyższe wolne są od opłaty stemplowej.

Za fałszywe zeznanie w deklaracji inwalida odpowiedzialny
jest sędowo-karnie.

Po otrzymaniu deklaracji — władza, przyznająca i wymierzająca zaopatrzenie, przeprowadza wywiad odnośnie dochodu i podatku we właściwym Urzędzie podatków i opłat.

W z ó r.

Załącznik Nr. 3 do § 126
rozporz. wykonaw. do ustawy
o zaop. inwalidów poz. 132.
(Dz. U. Nr. 20.23).

D E K L A R A C J A

do wymiaru renty wdowiej (sieroczej, rodzicielskiej) i dodatku drożyznianego, w myśl ustawy z dnia 18 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32.21, poz. 195) i ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67.22, poz. 608), złożona przez:

1. Imię i nazwisko _____
2. W imieniu _____
(wymienić osoby, roszcujące pretensje do zaopatrzenia)
3. Przynależność państwowa osób, wymienionych pod 2. _____

4. Stałe miejsce zamieszkania (miejscowość, gmina i powiat) _____

5. Która z osób wymienionych pod 2, zajmuje posadę państwową (samorządową) lub cywilną i jakie pobiera uposażenie miesięczne (w służbie państwowej podać stopień służbowy)? _____

6. Czy i jaki posiada majątek nieruchomy (ruchomy) i wysokość dochodu miesięcznego? _____

(podpis wdowy, sieroty, rodziców lub kuratora)

_____, dnia _____ 192_____ r.

Prawdziwość danych, zawartych w deklaracji, stwierdzam własnoręcznym podpisem.

(pieczęć)

(podpis przedstawiciela władzy skarbowej,
lub władzy administracyjnej I instancji)

_____, dnia _____ 192_____ r.

U w a g a: ad 3. dołączyć zaświadczenie władzy administracyjnej I instancji; ad 4. dołączyć zaświadczenie zwierzchności gminnej.

Załączniki powyższe wolne są od opłat stemplowych.

Oprócz powyższych załączników należy załączyć dowody, wymienione w Rozdz. I Części II rozp. wykonawczego do ustawy o zaopatrzeniu.

Za fałszywe zeznanie w deklaracji grozi odpowiedzialność sądowo-karna.

Po otrzymaniu deklaracji — władza, przyznająca i wymierzająca zaopatrzenie, przeprowadza wywiad odnośnie dochodu i podatku we właściwym Urzędzie podatków i opłat.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Skarbu.
z dnia 1 marca 1923 r.

w przedmiocie podziału zakresu działania ministerstw przy wykonywaniu ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 195) w brzmieniu ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. zmieniającej niektóre postanowienia Ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. Ust. R. P. Nr. 67, poz. 608).

(Monitor Polski Nr. 65.23, poz. 69).

Na podstawie art. 58 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. Ust. R. P. Nr. 32, poz. 195) oraz art. 16 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. zmieniającej niektóre postanowienia Ustawy z dn. 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin oraz rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową (Dz. Ust. R. P. Nr. 67, poz. 608), zarządza się, co następuje:

§ 1

Do kompetencji Ministra Spraw Wojskowych przy wykonaniu wyżej wymienionych ustaw należy:

- 1) rejestracja, ewidencja i statystyka inwalidów wojennych,
- 2) utworzenie i działalność komisji wojskowo-lekarskich oraz inwalidzkich komisji odwoławczych,
- 3) leczenie i doleczanie kalektw i chorób, będących następstwem odbytej służby wojskowej,
- 4) protezowanie inwalidów wojennych.

§ 2.

Do kompetencji Ministra Skarbu przy wykonywaniu wyżej wymienionych ustaw należy:

1. Przyznawanie, wymierzanie i wypłata zaopatrzenia pieniężnego na podstawie zatwierdzonych przez władzę wojskowe orzeczeń komisji wojskowo-lekarskich, względnie orzeczeń inwalidzkich komisji odwoławczych, wymierzanie i wypłata dodatku na pielęgnację na podstawie orzeczenia komisji wojskowo-lekarskich i na wniosek organów Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, tudzież wymierzanie i wypłata dodatku na utrzymanie psa-przewodnika na wniosek organów Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

2. Przyznawanie, wymierzanie i wypłata rent wdowom i sierotom po inwalidach wojennych i po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku przyczynowym ze służbą wojskową, oraz przyznawanie, wymierzanie i wypłata rent rodzinom inwalidów wojennych, umieszczonych w zakładach leczniczych, szkolnych i opiekuńczych.

3. Zamknięcie wypłaty rent w wypadkach, przewidzianych ustawą.

4. Zawieszanie wypłaty rent w myśl art. 26 ustawy z dnia 18 marca 1923 r., w brzmieniu artykułu 5 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r.

5. Zmniejszanie rent w myśl art. 46 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. oraz w myśl art. 33, 47, 48, ustawy z dnia 18 marca 1921 r. w brzmieniu art. 11, 13, 14 ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. — na wniosek Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, względnie Ministerstwa Spraw Wojskowych.

6. Kapitalizacja rent — na wniosek Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

7. Nadawanie koncesji monopolowych.

8. Wpłata należności z tytułu diet i kosztów podróży, w wypadkach przewidzianych w art. 7, ustęp 2 i 3 oraz w art. 50 ustawy z dnia 18 marca 1921 r. — inwalidom wojennym i osobom niepozostającym w służbie państwowej.

Karty ewidencyjne prowadzi się w porządku alfabetyczno-fonetycznym. Są one sporządzone z papieru twardego (kartoteka).

§ 8. Po założeniu karty ewidencyjnej i księgi ewidencyjnej przesyła Izba Skarbowa (Referat inwalidów) zawiadomienie o przyznaniu zaopatrzenia inwalidzie bezpośrednio, natomiast odpis zawiadomienia — Likwidaturze Oddziału Rent (załącznik e), która asygnuje należności pieniężne według oddzielnej instrukcji Ministra Skarbu.

W archiwum Referatu inwalidów przechowuje się:

- 1) deklarację inwalidy,
- 2) pisma, wyniki z przeprowadzonej korespondencji,
- 3) odpis zawiadomienia o przyznaniu zaopatrzenia,
- 4) kartę ewidencyjną,
- 5) księgę ewidencyjną.

Wymienione pod 1) — 3), tworzą „Akta zaopatrzenia” inwalidy, które zszyte w chronologicznym porządku, przechowuje się w miarę możliwości w oddzielnej teczce z twardego papieru (tektury).

§ 9. W wypadku przyznania zaopatrzenia inwalidzie, któremu właściwy sąd wyznaczył opiekuna prawnego (kuratora), przesyła się zawiadomienie o przyznaniu zaopatrzenia na ręce tegoż opiekuna, lub osoby przez niego upoważnionej.

§ 10. O zapadłych decyzjach, zewieszających częściowo lub zupełnie wypłatę zaopatrzenia, lub podwyższających to zaopatrzenie, wreszcie o odmowie przyznania zaopatrzenia, zawiadamia Izba Skarbowa inwalidę. Niezawadamia się inwalidy o podwyższeniu (obniżeniu) przez Władze Naczelne dodatków drożyznianych, poprzestając w tym wypadku jedynie na wydaniu stosownych zarządzeń dla Likwidatury.

§ 11. Po każdym podwyższeniu (obniżeniu) mnożnika do wymiaru dodatku drożyznianego, jakoteż po podwyższeniu i obniżeniu zaopatrzenia pieniężnego wogóle, oblicza Likwidatura przypadające należności.

§ 12. Izba Skarbowa po otrzymaniu od władzy państwowej (cywilnej, wojskowej) zawiadomienia o przebywaniu inwalidy w zakładzie na koszt Skarbu Państwa, w którym pozostaje dłużej, aniżeli 28 dni (§§ 21 do 23 rozp. wykon. do ustawy inwalidzkiej), zawięsza wypłatę przepisanej części zaopatrzenia pieniężnego i zawiadamia o tem inwalidę. Stosownie do tego, czy inwalida posiada rodzinę, przydziela Kierownik Oddziału Rent akta zaopatrzenia inwalidy Referatowi pozostałych, który z urzędu wszczyna tok postępowania, mający na celu przyznanie zaopatrzenia pieniężnego rodzinie inwalidy.

Po opuszczeniu przez inwalidę zakładu następuje ponowne obliczenie przypadających należności i w miarę tego — polecenie uskutecznienia wypłaty ich lub zajęcia renty w drodze administracyjnej.

§ 13. W wypadkach przesiedlenia się inwalidy na obszar podległy kompetencji innej Izby Skarbowej, przekazuje się jego akta zaopatrzenia (§ 8) właściwej Izbie Skarbowej z dokładnym obliczeniem zaopatrzenia i podaniem terminu, do którego zostały wypłacone przypadające należności. O przekazaniu aktów zaopatrzenia zawiadamia się równocześnie inwalidę, czyniąc odpowiednią wzmiankę w karcie i księdze ewidencyjnej.

§ 14. Celem uskutecznienia wypłaty zapomogi pogrzebowej po zmarłym inwalidzie, Kierownik Oddziału Rent przydziela akta zaopatrzenia inwalidy Referatowi pozostałych.

§ 15 (przejściowy). Z chwilą ogłoszenia niniejszej instrukcji rozpoczyna się przekazywanie Izdom Skarbowym agend zaopatrzenia pieniężnego inwalidów przez wojskowe organa administracyjne na obszarze b. zaborów rosyjskiego i austriackiego (Referaty zaopatrzenia w D. O. K. i Ekspozytury Sekcji Opieki w likwidacji) — w sposób następujący:

a) Referaty zaopatrzenia, względnie Ekspozytury Sekcji Opieki w likwidacji, przeprowadzają zsumowanie wszystkich zaliczek, jakie otrzymał inwalida po dniu 1 maja 1921 r.

b) Po przeprowadzeniu czynności, wskazanej pod a) D. O. K. przesyła akta zaopatrzenia właściwej Izbie Skarbowej, podając właściwą Powiatową Komendę Uzupełnień i uskuteczniając jednocześnie wypłatę zaliczki za dwa miesiące, następujące po zsumowaniu zaliczek. O powyższem zawiadamia się inwalidę i tę władzę wojskową, która przechowuje akt (super)rewizyjny.

c) Oddział (Urząd) wojskowy, przechowujący akt (super) rewizyjny, sporządza i przesyła wyciąg z orzeczenia komisji wojskowo-lekarskiej w najkrótszym czasie Izbie Skarbowej, powołując się na akta zaopatrzenia, przesłane przez D. O. K.

d) Na zasadzie otrzymanych aktów zaopatrzenia i wyciągów orzeczeń komisji wojskowo-lekarskich, oblicza Izba Skarbowa różnicę zaliczki i należnego zaopatrzenia pieniężnego, zakłada ewidencję inwalidów, zawiadamia go o przyznaniu zaopatrzenia i wypłaca je wraz z przypadającą różnicą zaliczki i należnego zaopatrzenia pieniężnego.

W czasie przekazywania agend zaopatrzenia, wypłata zaopatrzeń nie może doznać przerwy.

§ 16 (przejściowy). W toku przekazywania agend zaopatrzenia pieniężnego Izbie Skarbowej, instancją odwoławczą i rozstrzygającą jest Ministerstwo Skarbu, do którego przedkłada się za pośrednictwem właściwej Izby Skarbowej wszelkie rekursy z wyjątkiem tych, które należą do kompetencji Inwalidzkich Komisji Odwoławczych.

§ 17 (przejściowy). Akta zaopatrzenia inwalidów z przed okresu wojny światowej, które Izby Skarbowe przejmują zasadniczo po przyjęciu aktów inwalidów z W. P. i z okresu wojny światowej, przechowuje się tak, jak akta tych ostatnich. Po otrzymaniu od właściwych Izb Skarbowych (Dyrekcji Pocht i Telegrafów) kart likwidacyjnych (kart podstawowych), wypłacają na ich podstawie Izby Skarbowe w Krakowie, Poznaniu i Warszawie przyznane zaopatrzenie pieniężne. Zawiadomienie o przyznaniu zaopatrzenia (wzór b) do § 6) nie obowiązuje w tym wypadku.

W czasie przekazywania agend zaopatrzenia, wypłata zaopatrzeń nie może doznać przerwy.

ROZDZIAŁ II.

P o z o s t a l i .

§ 18. Po otrzymaniu podania o przyznanie zaopatrzenia i przeprowadzeniu go przez dziennik wpływu, kierownik Oddziału Rent przydziela go Referatowi pozostałych, celem merytorycznego rozpatrzenia, względnie zebrania dowodów, stwierdzających prawo do zaopatrzenia.

§ 19. W kwestii przyznawania i wymierzania zaopatrzenia, zawiadomienia pozostałych o przyznaniu zaopatrzenia, założenia „karty ewidencyjnej” i prowadzenia „księgi ewidencyjnej” ma zastosowanie względem pozostałych tok postępowania, wskazany w §§ 5 — 7 niniejszej instrukcji. Wzory druków i formularzy — jak niżej wzory a, f, g, h.

§ 20. Po założeniu karty ewidencyjnej i księgi ewidencyjnej przesyła Izba Skarbowa (Referat pozostałych) zawiadomienie o przyznaniu zaopatrzenia osobie, której to zaopatrzenie przyznano.

Gdy dla osoby, której przyznano zaopatrzenie, wyznaczono opiekuna prawnego, postępuje się w myśl zasad, zawartych w § 9 niniejszej instrukcji.

Odпис zawiadomienia o przyznaniu zaopatrzenia z poleceniem wypłaty (wzór c), przekazuje Referat pozostałych Likwidaturze Oddziału Rent, która wypłaca należności pieniężne według oddzielnej instrukcji Ministra Skarbu.

§ 21. Po przyznaniu zaopatrzenia i przekazaniu do wypłaty Likwidaturze, Referat pozostałych przechowuje wszystkie akta pozostałych oddzielnie dla każdej rodziny. Akta te tworzą „Akta zaopatrzenia pozostałej rodziny po _____” i zszyte są w chronologicznym porządku w oddzielnych teczkach w miarę możliwości z twardego papieru (tektury). Oddzielnie przechowuje się kartę ewidencyjną (kartoteka) i księgę ewidencyjną.

Z pośród dowodów, ustalających prawo do zaopatrzenia pozostałych, zwraca się pozostałym, na wyraźne ich życzenie, te dowody, które stanowią wartość materialną, historyczną, pamiątkową i t. p.

§ 22. Odnośne zawieszenia i podwyższania renty w drodze administracyjnej, mają zastosowanie postanowienia zawarte w §§ 10 i 11 niniejszej instrukcji.

§ 23. W wypadku przesiedlenia się pozostałych na obszar podległej kompetencji innej Izby Skarbowej, przekazuje się akta zaopatrzenia (z wyjątkiem karty ewidencyjnej) według postanowień § 13 niniejszej instrukcji.

§ 24. Zapomógę pogrzebową asygnuje się w ciągu 24 godzin, licząc od chwili otrzymania przez dziennik wpływu, właściwych dowodów.

§ 25. (przejściowy) Z chwilą ogłoszenia niniejszej instrukcji rozpoczyna się przekazywanie Izbie Skarbowej w Krakowie i Warszawie agend zaopatrzenia pieniężnego pozostałych przez Izby Skarbowe, które dotychczas te zaopatrzenia wypłacały w sposób następujący:

a) Izba Skarbowa w Krakowie, względnie w Warszawie przyznaje i wymierza zaopatrzenie, poczynając od dnia należności i przesyła zawiadomienie o przyznaniu zaopatrzenia osobie uprawnionej, nadmieniając, że wypłata ewent. przypadającej różnicy i pełnej renty nastąpi po dokonaniu obliczenia wypłaconych dotychczas zaliczek, odпис zawiadomienia wyszłe równocześnie do Izby Skarbowej wypłacającej zaliczkę.

b) Izba Skarbowa, wypłacająca dotychczas zaliczki skutecznie po otrzymaniu odpisu zawiadomienia (lit a) wypłatę zaliczki za dwa miesiące z góry, obliczy sumę wszystkich wypłaconych zaliczek i przesła to obliczenie wraz z kartą likwidacyjną Izby Skarbowej w Krakowie, względnie Warszawie, która rozpocznie regularną wypłatę należnej renty.

W czasie przekazywania agend i zaopatrzenia, wypłata zaliczek nie może doznać przerwy.

§ 26. (przejściowy). Postanowienia, zawarte w §§ 16 i 17 niniejszej instrukcji mają również zastosowanie względem pozostałych.

§ 27. Instrukcja niniejsza obowiązuje z chwilą ogłoszenia, równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie instrukcje i przepisy wydane w tym przedmiocie.

Minister Spraw Wojskowych
(—) SOSNKOWSKI

Minister Skarbu
w z. B. MARKOWSKI m. p.

Dowództwo C. K. W. w _____

W z ó r a .

(M. S. Wojsk. Oddz. _____)

L. p. aktu, zawierającego orzeczenie

W Y C I A G

z aktu, zawierającego orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej, zatwierdzone

przez _____ dnia _____ 19__ r.

1. Nazwisko i imię inwalidy _____
2. Urodzony dnia _____ 19__ r.
3. Przynależny do _____ (miejscowość, gmina, powiat)
4. Miejsce zamieszkania _____
5. Orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej opiewa: *) _____

6. Czy służy czynnie w wojsku, wzgl. do jakiego czasu służył (oddział, zakład), ewent w jakim czasie zwolniony ze służby czynnej _____
7. Do jakiego czasu przysługuje mu (otrzymał) uposażenie czynne? _____
8. Przynależność P. K. U. _____
9. Na jaki czas przysługuje mu prawo do dodatku na pielęgnację? _____

(data i pieczęć)

Szef Sanitarny O. K.

*) Orzeczenie komisji wojskowo-lekarskiej zawiera: a), ⁰/₁₀₀ utraty zdolności zarobkowej, b), termin, na jaki wydano orzeczenie, c) decyzję o istnieniu związku cierpienia ze służbą wojskową.

Wzór b.

Izba Skarbowa w _____

dnia _____

192 r.

L. dz. _____ / R. I. / 192 _____

Do

Pana _____

w _____

Na podstawie ustawy z dnia 18.III.1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32.21, poz. 195) i ustawy z dnia 4.VIII.1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67.1922, poz. 608), tudzież rozporządzenia wykonawczego do cyt. ustaw (Dz. U. R. P. Nr. 20.1923), przyznano Panu, w myśl zatwierdzonego przez _____ orzeczenia Komisji wojskowo-lekarskiej, zaopatrzenie pieniężne, jako inwalidzie wojennemu _____ kategorii, poczynwszy od dnia _____ 192 r. do dnia _____ 192 r. włącznie.

Zaopatrzenie pieniężne stanowią:

**) I			
a) Renta zasadnicza	Mk.	fen.	miesięcznie
b) Dodatek dla ciężko poszkodowanych	Mk.	fen.	"
c) Dodatek kwalifikacyjny ⁰ _{in} -owy	Mk.	fen.	"
d) Dodatek drożyzniowy wg. mnożnika z uwzględnie- niem _____ grupy rodzin.	Mk.	fen.	"
Razem	Mk.	fen.	miesięcznie

Stosownie do uchwały Rady Ministrów z dnia _____ 192 r. podwyższa się dodatek drożyzniowy:

za czas od _____ do _____	do Mk.	miesięcznie
za czas od _____ do _____	do Mk.	"
za czas od _____ do _____	do Mk.	"
za czas od _____ do _____	do Mk.	"

Równocześnie przyznaje się:

II. a) Dodatek na pielęgnację od dn. _____ do dn. _____	po _____	Mk. miesięcznie
b) Dodatek na utrzymanie psa od dn. _____ do dn. _____	po _____	Mk. "

Razem Mk. miesięcznie

III. Dodatek drożyzniowy i dodatek na utrzymanie psa jest zmiennym, zależnie od panujących stosunków drożyzniowych.

Powyższe zaopatrzenie (część zaopatrzenia) zawiesza się jednocześnie, a mianowicie _____ (podać termin) _____ z powodu _____

Zaopatrzenie (dodatek dla c. poszkodowanych) wypłacać będzie Urząd Pocztowy w _____ za okazaniem niniejszego zawiadomienia i legitymacji inwalidzkiej.

Pobraną przez Pana zaliczkę w _____ na poczet zaopatrzenia miesięcznego, w kwocie Mk. _____, poleca się równocześnie stracić.

O wszelkich zmianach, wpływających na obniżenie lub zawieszenie zaopatrzenia pieniężnego, należy natychmiast zawiadomić Izbę Skarbową w _____ ul. _____

O ile będzie Pan rościł pretensje do dalszego zaopatrzenia należy przynajmniej 2 miesiące przed upływem terminu wypłaty renty, zwrócić się pisemnie do właściwej P. K. U. o ponowne przeprowadzenie badania wojskowo-lekarskiego.

(pieczęć)

Dyrektor Izby Skarbowej:

**) niepotrzebne skreślić.

(na odpisie zawiadomienia)

Załącznik e.

(wyłącznie dla Likwidatury)

Do

Likwidatury _____

w _____

Do wiadomości i wypłaty po dokonaniu obliczenia. Pobraną zaliczkę należy stracić.
Z polecenia Kierownika Oddziału Rent.
dnia _____ 192 r.

Wzór c. (powiększony podwójnie)

Nr. karty ewid. _____

Izba Skarbowa w _____

Data założenia _____

L. dz. _____

KARTA EWIDENCYJNA

1. Nazwisko i imię inwalidy _____
2. Urodzony dnia _____ 18 ____ r. w _____
3. Przynależny do (miejscowość, gmina, powiat) _____
4. Zamieszkały w (miejscowość, gmina, powiat) _____
5. Zwolniony z czynnej służby wojskowej dnia _____ 192 ____ r. na podstawie orzeczenia kom. (supper-)rewizyjnej D. O. K. Nr _____, które opiewa: _____
6. Przynależna P. K. U. _____
7. Przyznano zaopatrzenie od _____ 192 ____ r. do _____ 192 ____ r.
a mianowicie:

a) renta zasadnicza _____	Mk mies.
b) dod. dla c. poszkodowanych _____	"
c) dod. kwalifikacyjny _____	"
d) dod. drożyzniany wg. mnożnika _____ i grupy rodz. _____	"
e) dod. na pielęgnację od _____ do _____	Mk mies.
f) dod. na utrzymanie psa od _____ do _____	"
8. Zawieszono rentę — (część renty), a mianowicie _____
_____ (podać termin) _____
- z powodu _____
9. Zmiany: _____

(Podpis urzędnika)

W z 6 r. d. ($\frac{1}{2}$ wielkości naturalnej).

Nr. porząd- kowy	NAZWISKO i IMIĘ INWALIDY	Klasyfikacja (stała, czasowa)	Kate- goria	D O D A T E K			Czy wypła- ca się zaopatrze- nie	U W A G I
				kwalifika- cyjny (%)	na pielęgn- ację	na utrzyma- nie psa		
I	Kłossowski Stefan	stała	VII				zawieszono	Zmarł I.III.1923 r.

Izba Skarbowa w _____

W z ó r f.

L. dz _____ (R. P.) 192 ____ r.

Do

Pani (Pana) _____

w _____

Na podstawie ustawy z dnia 18 III.1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32.21, poz 195) i ustawy z dnia 4.VIII.1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67.22, poz. 608), tudzież rozporządzenia wykonawczego do cyt. ustaw (Dz. U. R. P. Nr. _____ 1923, poz. _____) przyznano Pani i dzieciom _____ jako pozostałym po ***) _____ (żonie, dzieciom, rodzinie inwalidy _____ przebywającego w zakładzie _____) zaopatrzenie pieniężne, poczynwszy od dnia _____ 192 ____ r., a mianowicie:

- I. a) _____ $\frac{\%}{0}$ renty t. j. _____ Mk. _____ fen. mies.
 b) _____ $\frac{\%}{0}$ dodatku kwalifikacyjnego t. j. _____ " " "
 c) _____ $\frac{\%}{0}$ " drożżn. według mnożnika t. j. _____ " " "

Razem _____ Mk. _____ fen. mies.

II. Dla dzieci:

- 1) _____ od _____ 192 ____ do _____ 192 ____ po _____ Mk. _____ fen. mies.
 2) _____ " _____ 192 ____ " _____ 192 ____ " " "
 3) _____ " _____ 192 ____ " _____ 192 ____ " " "

Razem _____ Mk. _____ fen. mies.

Stosownie do uchwały Rady Ministrów z dnia _____ 192 ____ r. podwyższa się w łącznej kwocie dodatek drożżniany:

Za czas od _____	do _____	Mk. _____	mies. _____
" " " _____	" _____	" " _____	" _____
" " " _____	" _____	" " _____	" _____
" " " _____	" _____	" " _____	" _____

III. Dodatek drożżniany jest zmienny, zależnie od panujących stosunków drożżnianych. Powyższe zaopatrzenie (część zaopatrzenia) zawiesza się jednocześnie, a mianowicie: _____

_____ (podać termin)
 z powodu _____

Zaopatrzenie wypłacać będzie Urząd Pocztowy w _____ za okazaniem niniejszego zawiadomienia.

Równocześnie poleca się stracić pobraną przez Panią (inwalidę _____) tytułem zaopatrzenia (inwalidzkiego), sumę w kwocie _____ Mk.

O wszelkich zmianach, wpływających na obniżenie lub zawieszenie zaopatrzenia pieniężnego, należy natychmiast zawiadamiać Izbę Skarbową w _____ ul _____

(Pieczęć)

Dyrektor Izby Skarbowej:

**) niepotrzebne skreślić.

Wzór g. (powiększony podwójnie).

Izba Skarbowa w

Data założenia

L. dz.

KARTA EWIDENCYJNA

1. Nazwisko i imię

a) wdowy:

b) dzieci:

2. Data (y) urodzin

3. Przynależna (i) do (miejscowość, gmina, powiat)

4. Nazwisko i imię osoby, po której pozostali mają prawo do zaopatrzenia

5. Data śmierci

6. Zgłoszono pretensję do zaopatrzenia dnia

7. Przyznano zaopatrzenie, a mianowicie:

a) dla wdowy

od do po Mk mies.**)

b) dla dzieci

	od	do	po	Mk.	mies.

Dodatek drożyzniany w łącznej kwocie obowiązujący w chwili przyznania zaopatrzenia

8. Zawieszono rentę (część renty), a mianowicie

(podać termin)

z powodu

9. Zmiany

(podpis urzędnika)

W z ó r h. ($\frac{1}{2}$ wielkości naturalnej).

Nr. porządkowy	Nazwisko i imię osoby uprawnionej do zaopatrzenia	Wdowa czy sierota	Przynano zaopatrzenie		% zaop. inw. zupełnego	Nazwisko i imię osoby, po której przysługuje zaopatrzenie	Czy wypła- ca się za- opatrzenie	U W A G I
			od	do				
1	Jabłońska Maria	Wdowa	1/V.1923	—	50%	Jabłoński Józef	tak	—
2	Jabłoński Jan	Sierota	1/V.1923	30/IV. 1924	20%	" "	nie	brak świadectw szkolnych
3								
4								
5								

D. VII. 28262.W.Up.

225.

I N S T R U K C J A

Ministra Skarbu, Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie przyznawania, wymierzania i wypłaty kosztów podróży i diet inwalidom wojennym, osobom im towarzyszącym, rzeczoznawcom i świadkom.

W związku z postanowieniami rozporządzenia wykonawczego z dnia 10 stycznia 1923 r. do Ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i pozostałych (Dz. U. R. P. Nr. 20.23, poz. 132, Dz. R. Nr. 15.23, poz. 222) zawartemi w części I, rozdz. VII cyt. rozporządzenia, zarządza się:

§ 1. Organami powołanymi do wymiaru i wypłaty kosztów podróży i diet inwalidom wojennym, towarzyszącym im osobom i świadkom tudzież rzeczoznawcom, powołanym przez Inwalidzkie Komisje Odwoławcze, są właściwe — ze względu na miejsce zamieszkania poszczególnych osób — Izby Skarbowe w Krakowie, Poznaniu i Warszawie.

§ 2. Izba Skarbowa nie może wydawać orzeczeń, czy podróż danej osoby odbyła się z uzasadnionych powodów, o ile konieczność odbycia podróży stwierdziła powołana do tego władza, w myśl istniejących przepisów.

§ 3. W żadnym wypadku Izba Skarbowa nie zwraca kosztów podróży i diet tym osobom, które odbyły tę podróż, celem przyspieszenia wypłaty przypadających należności lub ich osobistego podjęcia.

§ 4. Organ administracyjny, powołany do wydawania orzeczeń o słuszności i potrzebie odbycia przez daną osobę podróży, sporządza „zaświadczenie” według niżej podanego wzoru i przesyła je właściwej Izbie Skarbowej, względnie odnośnej władzy administracyjnej, gdy ta ostatnia może wyłącznie stwierdzić pewne okoliczności, n. p. o odległości miejsca zamieszkania inwalidy od najbliższej stacji kolejowej, o wysokości utraconego zarobku dziennego świadka, powołanego przez Inwalidzką Komisję Odwoławczą i t. p.

Na życzenie zainteresowanej osoby może jej być wręczone zaświadczenie, celem osobistego doreczenia Izbie Skarbowej lub odnośnej władzy administracyjnej. W tym wypadku potwierdza ona odbiór „zaświadczenia” w dzienniku wypływu.

§ 5. Organ administracyjny, wystawiający „zaświadczenie”, powołuje się zawsze na właściwy artykuł obowiązującej ustawy i odpowiedni paragraf rozporządzenia wykonawczego.

§ 6. Po otrzymaniu „zaświadczenia” i dowodów, jakie ewentualnie zostaną dołączone przez właściwe władze administracyjne, Izba Skarbowa oblicza wysokość przypadających należności i zarządza ich wypłatę. Koszty podróży odbytej koleją żelazną oblicza się według obowiązującej taryfy kilometrowej, przyczem uwzględnia się tylko drogę najkrótszą.

Wszelkie sprawy wynikające z pretensyj o zwrot należnych kosztów podróży i diet, lub utraconego zarobku dziennego, winny być załatwione w ciągu trzech dni, licząc od chwili zarejestrowania ich w dzienniku w, l y w u.

§ 7 (przejściowy). Wszelkie akta w sprawie kosztów podróży, diet i utraconego zarobku dziennego, jakie otrzymały poszczególne organa administracyjne przed ogłoszeniem niniejszej instrukcji, zostaną przekazane właściwym Izdom Skarbowym w czasie najkrótszym, jednakowoż tylko wtedy, gdy przypadające należności nie zostały jeszcze wypłacone lub, gdy na poczet ich wypłacano tylko zaliczkę.

§ 8. Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych

(—) Sosnkowski.

Minister Skarbu:

w z. (—) B. Markowski m. p.

Minister Pracy i Opieki Społecznej

(—) Darowski.

Wzór zaświadczenia.

dnia 1923 r.

Nazwa urzędu, oddziału lub zakładu,
wystawiającego zaświadczenie.

L. dz. _____

Z A Ś W I A D C Z E N I E

Na podstawie art. _____ ustawy z dnia 18.III.1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i pozostałych, tudzież § _____ rozp. wykon. do cytowanej ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 20.23 poz. 132), zaświadcza się niniejszem, że*) _____ (imię i nazwisko inwalidy, rzeczoznawcy, świadka), pobierający dodatek dla ciężko poszkodowanych i dodatek kwalifikacyjny _____ % -owy, odbył podróż z powodów uzasadnionych w rozumieniu ustawy, z miejscowości _____

do miejscowości _____,
w charakterze powołanego przez _____
celem _____

Podróż trwała _____ (podać ilość dni, wzgl. godzin).
Kredytowany bilet kolejowy (nie) otrzymał; z ulg kolejowych (nie) korzystał; z utrzymania w naturze (nie) korzystał.
Inwalidzie towarzyszyła 1 osoba (§ 118 rozp. wykon. do ustawy).

Wymienionej osobie przysługuje:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____

Ogólne koszty, związane z odbytą podróżą wynoszą: _____ Mk. (Podać tylko wtedy, gdy zostało to dostatecznie udowodnione przez zainteresowaną osobę).

Odległość stacji kol. od urzędu wynosi _____ km.

Obowiązująca taryfa za podwodę (dorożkę) _____ Mk.

Odległość miejsca zamieszkania wymienionej osoby od najbliższej stacji kolejowej (urzędu) wynosi _____ km., obowiązująca taryfa za podwodę (dorożkę) _____ Mk. (Podać tylko w wypadku zupełnej pewności).

(Pieczęć)

(Podpis wystawiającego zaświadczenie).

Stwierdza się niniejszem, że odległość miejsca zamieszkania _____
_____ od stacji kolejowej w _____
(urzędu: _____) wynosi _____ km.

Obowiązująca taryfa za podwodę (dorożkę) wynosi _____ Mk.

Utracony dzienny zarobek _____ Mk.

(Pieczęć)

(Podpis naczelnika, wzgl. jego zastępcy, władzy administracyjnej).

(data)

Uwaga: Władza administracyjna stwierdza powyższe okoliczności tylko wtedy, gdy tego nie uczyniła władza, wystawiająca „zaświadczenie”.

*) Niepotrzebne skreślić.

D. VII. 28262 W. Up.

226.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Pracy i Opieki Społecznej, Ministra Poczty i Telegrafów i Ministra Skarbu z dnia 4 kwietnia 1923 r. w przedmiocie przejęcia przez Ministra Skarbu agend zaopatrzenia inwalidów wojennych i pozostałych.

W związku z wprowadzeniem w życie ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i ich rodzin, oraz o zaopatrzeniu rodzin po poległych i zmarłych, których śmierć znajduje się w związku ze służbą wojskową (Dz. Ust. R. P. Nr. 32, poz. 195) i ustawy z dnia 4 sierpnia 1922 r. zmieniającej niektóre postanowienia cyt. wyżej ustawy (Dz. Rz. P. Nr. 67, poz. 608) zarządza się, co następuje:

§ 1. Agendy przyznawania, wymierzania i wypłaty należności pieniężnych, przypadających inwalidom wojennym i pozostałym po inwalidach wojennych, po poległych i zmarłych, należą do zakresu działania Ministra Skarbu.

§ 2. Minister Skarbu przyjmuje agendy, wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia, względnie organa wykonywujące te agendy od Ministra Spraw Wojskowych, a odnośnie b. dzielnicy pruskiej, ponadto od Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Poczty i Telegrafów.

§ 3. Sposób i termin ukończenia przejęcia agend, względnie organów zgodnie z § 2 niniejszego rozporządzenia oznaczy Minister Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z chwilą ogłoszenia.

Minister Spraw Wojskowych:
(—) SOSNKOWSKI

Kierownik Ministerstwa Poczty i Telegrafów
(—) MOSZCZYŃSKI

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) SIKORSKI

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) DAROWSKI

Minister Skarbu:
(—) w z. B. MARKOWSKI

D. VII. 28262 W. Up.

227.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wojskowych w przedmiocie przejęcia i przekazania agend zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych i pozostałych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej, Poczty i Telegrafów i Ministra Skarbu z dnia 4 kwietnia 1923 r. zarządza się, co następuje:

§ 1. Istniejący przy Departamencie VII. Intendencji M. S. Wojsk. Wydział Wojenno-Likwidacyjny wyłącza się ze składu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wojskowych i wciela się go do Izby Skarbowej w Warszawie, jako Oddział Rent.

§ 2. W przedmiocie organizacji i etatu Oddziału Rent Izby Skarbowej w Warszawie wydaje oddzielne rozporządzenie Minister Skarbu.

§ 3. Z chwilą ogłoszenia niniejszego rozporządzenia rozpoczyna się równocześnie likwidacja agend pieniężnego zaopatrzenia inwalidów i pozostałych w Departamencie VII Intendencji M. S. Wojsk. w Dowództwach Okręgów Korpusów (Referaty Zaopatrzenia i Ekspozytury Sekcji Opieki w Likwidacji) w Izbie Skarbowej we Lwowie i Izbach Skarbowych na ziemiach b. zaboru rosyjskiego. Agendy te przejmują Izby Skarbowe w Krakowie i Warszawie.

§ 4. Likwidacja i przejęcie agend zaopatrzenia pieniężnego pozostałych odbędzie się w sposób następujący:

- a) w ciągu 20 dni przekaże Szef Departamentu VII Intendencji M. S. Wojsk. i Dowódca O. K. (Szefostwa Intend.) Izbowi Skarbowym w Krakowie i Warszawie akta pozostałych po żołnierzach z W. P. i b. armii zaborczych okresu wojny światowej, zamieszkałych na obszarze b. zaboru austriackiego i rosyjskiego, którym to pozostałym zaopatrzenie (zaliczka) zostało już przyznane i wymierzone. Równocześnie przekażą powyższym Izbowi Skarbowym akta tych samych osób Dowódcy właściwych Okręgów Korpusów.
- b) w ciągu dalszych 10 dni przekaże się akta osób, wyszczególnionych pod a), które znajdują się w toku załatwienia.
- c) w ciągu następnych 10 dni przekaże się akta pozostałych po osobach, które zmarły wskutek służby, odbytej przed okresem wojny światowej.

Akta przekazuje się według numerów porządkowych z dołączeniem wykazów alfabetycznych, uwzględniających numer odnoszących aktów.

Sposób likwidacji agend zaopatrzenia pieniężnego rodzin pozostałych w Izbach Skarbowych (§ 3) zawiera „Instrukcja w przedmiocie przyznawania, wymierzania i wypłaty zaopatrzenia pieniężnego inwalidom wojennym i pozostałym”, która zostaje wydana oddzielnie. Na podstawie tej Instrukcji wydadzą Dyrektorowie właściwych Izb Skarbowych zarządzenia, zmierzające do przekazania wymienionych agend Izbowi Skarbowym w Krakowie i Warszawie.

§ 5. Likwidacja i przejęcie agend zaopatrzenia pieniężnego inwalidów przedwojennych przez Izby Skarbowe w Krakowie i Warszawie odbędzie się w terminie i w sposób, wskazany w § 4 niniejszego rozporządzenia.

§ 6. Sposób przejęcia przez Izby Skarbowe w Krakowie i Warszawie agend zaopatrzenia inwalidów z W. P. i b. armii zaborczych z okresu wojny światowej zawiera „Instrukcja w przedmiocie przyznawania, wymierzania i wypłaty zaopatrzenia pieniężnego inwalidom wojennym i pozostałym”.

§ 7. O likwidacji organów zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych w Dowództwach Okręgów Korpusów, stanowi oddzielne rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych.

§ 8. Do czasu dokonania wymiaru rent według obowiązujących przepisów, tudzież do czasu rozpoczęcia wypłat przez Izby Skarbowe w Krakowie i Warszawie, inwalidom przedwojennym i pozostałym, wypłacają nadal zaopatrzenie pieniężne (zaliczki) Izby Skarbowe według dotychczasowej kompetencji.

§ 9. W sprawie personelu, zatrudnionego dotychczas przy agendach zaopatrzenia inwalidów wojennych i pozostałych w Departamencie VII Intendencji M. S. Wojsk., w Dowództwach Okręgów Korpusów i w Izbach Skarbowych, wydadzą oddzielne zarządzenia.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z chwilą ogłoszenia. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Dyrektorom Izb Skarbowych w Krakowie i Warszawie, w porozumieniu z Szefem Departamentu VII Intendencji M. S. Wojsk., Dowódcami Okręgów Korpusów na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austriackiego, tudzież Dyrektorom Izby Skarbowej we Lwowie i Dyrektorami Izb Skarbowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Minister Spraw Wojskowych
(—) Sosnkowski
gen. dywizji

Minister Skarbu
W. z. (—) B. Markowski

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wojskowych, Ministra Spraw Wewnętrznych, Ministra Skarbu, Ministra Poczty i Telegrafów i Ministra Pracy i Opieki Społecznej w przedmiocie przejęcia i przekazania agend zaopatrzenia pieniężnego inwalidów wojennych i pozostałych na obszarze b. zaboru pruskiego.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej, Poczty i Telegrafów i Skarbu z dnia 4 kwietnia 1923 r. zarządza się, co następuje:

§ 1. Istniejący przy Województwie w Poznaniu „Urząd Regulowania Rent“ wyłącza się ze składu organizacyjnego Województwa i wciela się go do Izby Skarbowej w Poznaniu, jako Oddział Rent.

§ 2. W przedmiocie organizacji i etatu Oddziału Rent Izby Skarbowej w Poznaniu wydaje oddzielne rozporządzenie Minister Skarbu.

§ 3. Z chwilą ogłoszenia niniejszego rozporządzenia rozpoczyna się równocześnie likwidacja agend pieniężnego zaopatrzenia inwalidów wojennych i pozostałych w Dowództwach Okręgu Korpusów Nr. VII (Poznań) Nr. VIII (Toruń) w Województwie Toruńskim (Urząd Regulowania Rent) tudzież w Dyrekcjach Pocht i Telegrafów w Poznaniu i Bydgoszczy.

§ 4. Likwidacja i przejście agend zaopatrzenia pieniężnego odbędzie się w sposób następujący:

I. Odnośnie pozostałych:

a) Dowódcy Okręgów Korpusów Nr. VII i Nr. VIII przekażą jaknajrychlej, najpóźniej w ciągu 30 dni Izbie Skarbowej w Poznaniu — akta pozostałych po żołnierzach z W. P. i z b. armji zaborczych z okresu wojny światowej, którym to pozostałym zaopatrzenie (zaliczka) zostało już przyznane i wymierzone.

b) W ciągu dalszych 10 dni przekaże się akta osób, wyszczególnionych pod a), które znajdują się w toku załatwienia.

c) W ciągu następnych 20 dni przekaże się akta pozostałych po osobach, które zmarły wskutek służby, odbytej przed okresem wojny światowej.

II. Odnośnie inwalidów wojennych:

a) Powiatowe Komendy Uzupelnień, położone na obszarze b. zaboru pruskiego, prześlą w ciągu 60 dni właściwym Dowództwom O. K. wyciągi aktów rewizyjnych i superrewizyjnych tych inwalidów z W. P. i b. armji zaborczych z okresu wojny światowej, co do których zostało już ukończone postępowanie (super)rewizyjne i którym przyznano i wymierzono zaopatrzenie (zaliczkę). Do wyciągów tych dołączą Dowództwa Okręgów Korpusów (Szefostwa Intendenty; akta płatnicze (odpisy list rentowych) podania o przyznanie zaopatrzenia, deklaracje, metryki, świadectwa zawodowe lub zarobkowe, zaświadczenia zakładów o przyjęciu inwalidy do zakładu, względnie o odejściu z zakładu i t. d. załączniki, z wyjątkiem tych, które są pomocniczymi załącznikami list (super) rewizyjnych i przekażą je Izbie Skarbowej w Poznaniu bezzwłocznie po przekazaniu aktów rodzin pozostałych, najpóźniej w ciągu 30 dni.

Wyciąg aktu (super) rewizyjnego zawiera:

- 1) imię i nazwisko inwalidy;
- 2) datę urodzenia;
- 3) miejsce przynależności;
- 4) miejsce zamieszkania;
- 5) treść zatwierdzonego orzeczenia Komisji wojskowo-lekarskiej, t. j. datę, procent utraty zdolności zarobkowej, termin, na jaki wydano orzeczenie i decyzję o istnieniu związku cierpienia ze służbą wojskową;
- 6) wzmiankę, czy służy czynnie w wojsku, względnie do jakiego czasu służył (oddział, zakład), ewentualnie w jakim czasie zwolniony ze służby czynnej;
- 7) do jakiego czasu przysługuje mu (otrzymał) uposażenie czynne;
- 8) przynależna P. K. U.;
- 9) na jaki czas przysługuje mu prawo do dodatku za pielęgnację.

Podpis Szefa Int. O. K.

Z lewej strony u góry zaopatrzone jest wyciąg w nazwę O. K. i liczbę porządkową; z prawej strony wyszczególniona ma być liczba aktu (super) rewizyjnego, z którego sporządzono wyciąg;

b) W ciągu dalszych 20 dni przekaże się akta w sposób jak pod a) inwalidów, których tytuł do zaopatrzenia powstał przed okresem wojny światowej;

c) W ciągu dalszych 20 dni przekażą Dowódcy O. K. Izbie Skarbowej w Poznaniu wyciągi aktów (super) rewizyjnych inwalidów, będących w toku załatwienia.

III. Ogólne.

Akta inwalidów i pozostałych przekazuje się według numerów porządkowych z dołączeniem wykazów alfabetycznych, uwzględniających numera ogólnych aktów.

§ 5. Do czasu dokonania przeliczeń według rozporządzenia wykonawczego do ustawy z dnia 18 marca 1921 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i pozostałych, tudzież do czasu rozpoczęcia wypłat przez Izbę Skarbową w Poznaniu osobom, nieobjętym wspomnianą ustawą, wypłacają nadal zaopatrzenie pieniężne, względnie zaliczki — Urzędy Pocztowe, podległe Dyrekcjom Poczty i Telegrafów w Poznaniu i Bydgoszczy na rachunek Ministerstwa Skarbu.

Stopniowe likwidowanie agend zaopatrzenia pieniężnego inwalidów i pozostałych w Dyrekcjach Poczty i Telegrafów rozpoczyna się w miarę przyznawania i wymiaru rent przez Izbę Skarbową, na skutek porozumienia pomiędzy Dyrektorem Izby Skarbowej w Poznaniu, a Prezesami właściwych Dyrekcji Poczty i Telegrafów.

§ 6. Przekazywanie kart podstawowych odnośnie inwalidów i pozostałych przez Urząd Regulowania Rent w Województwie Toruńskim, Izbie Skarbowej w Poznaniu, odbywa się równocześnie w miarę przyznawania i wymierzania rent na podstawie porozumienia Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z Wojewodą w Toruniu.

§ 7. W sprawie personelu, zatrudnionego przy agendach zaopatrzenia inwalidów i pozostałych w Urzędzie Regulowania Rent w Toruniu, w Dowództwach O. K. Nr. VII i Nr. VIII, tudzież w Dyrekcjach Poczty i Telegrafów w Poznaniu i Bydgoszczy — wyjdą oddzielne zarządzenia.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z chwilą ogłoszenia. Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Dyrektorowi Izby Skarbowej w Poznaniu w porozumieniu z Dowódcami O. K. Nr. VII i Nr. VIII Wojewodami w Poznaniu i Toruniu i Prezesami Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Poznaniu i Bydgoszczy.

Minister Spraw Wojskowych:

(—) Sosnkowski.

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) Sikorski.

Kierownik Ministerstwa Poczty i Telegrafów:

(—) Moszczyński.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

(—) Darowski.

Minister Skarbu:

(—) w z. B. Markowski.

Warszawa, dnia 24 kwietnia 1923 r.

Minister Spraw Wojskowych

(—) Sosnkowski

Generał-Dywizji.

Do niniejszego numeru załącza się „Dodatek Tajny” Nr. 11.